

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe

**Meerjaren
uitvoeringsprogramma
Externe Veiligheid Drenthe
2011-2014**

**Meerjaren
uitvoeringsprogramma
Externe Veiligheid Drenthe
2011-2014**

*Vastgesteld door de Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe op 9 december 2010 en
goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 15 februari 2011*

Colofon

December 2010

Contactadres:

Steunpunt Externe veiligheid Drenthe

p/a provincie Drenthe

Postbus 122

9400 AC Assen NL

T (0592) 36 53 60

E externeveiligheid@drenthe.nl

W www.externeveiligheid.drenthe.nl

Inhoud

	Voorwoord	5
	Bestuurlijke samenvatting	6
1	Inleiding	9
1.1	Algemeen	9
1.2	Context externe veiligheid in integraal veiligheidsbeleid	9
1.3	Uitvoering externe veiligheid 2006-2010	11
1.4	Programmaperiode 2011-2014	12
1.5	Achtergrond	13
1.6	Doel en afbakening van uitvoeringsprogramma	13
1.7	Verantwoordelijkheid voor externe veiligheid	14
1.8	Leeswijzer	15
2	Visie op externe veiligheid	16
2.1	Analyse IPO als startpunt	16
2.2	Visie van de partners in Drenthe	16
2.3	Resultaten programmaperiode 2006-2010	18
2.4	De Drentse opgave voor 2011-2014	20
2.5	Wat moet deze periode opleveren en wat betekent dit voor taakuitvoering?	22
2.6	Intenties voor de uitvoering na 2014	23
3	Organisatie van het uitvoeringsprogramma	25
3.1	Rollen en taken	25
3.2	Regionale Uitvoeringsdienst(en)	26
3.3	Regie op het uitvoeringsprogramma	26
3.4	Overleg- en samenwerkingsstructuur	27
3.5	Uitvoering en programmacommunicatie	28
3.6	Voortgangsbewaking, monitoring en verantwoording	29
4	Versterking vakinhoudelijke opgaven	30
4.1	Algemeen	30
4.2	Visies voor het externeveiligheidsbeleid	30
4.3	Risicocommunicatie	31
4.4	Uitvoering wet- en regelgeving	32
4.4.1	Risico-inventarisatie	32
4.4.2	Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving	33
4.4.3	Transportrisico's	34
4.4.4	Ruimtelijke ordening en externe veiligheid	35
4.4.5	Verantwoording van het groepsrisico	37
4.4.6	Sanering	38
5	Bestuurlijke en organisatorische versterking	40
5.1	Bestuur en beleid	40
5.2	Regelgeving	41
5.3	Interbestuurlijk toezicht (IBT)	41

5.4	Informatievoorziening over het programma	42
5.5	Kennis- en informatiemanagement	42
5.6	Kwaliteitsborging	43
5.7	Samenwerking (organisatorische versterking)	44
6	Kosten en verdeling middelen (de financiële basis)	45
6.1	Verdeling van middelen	45
6.2	Besteding van de middelen	48
	Bijlagen	49
1	Afkortingen en begrippen	50
2	Organisatiestructuur (taken)	51
3	Samenwerkingsovereenkomst	54
4	Analysemodel voor vaststelling van activiteiten	57

Voorwoord

Alweer ruim 8 jaar geleden is vanuit de rijksoverheid geld beschikbaar gesteld voor het geven van een impuls aan externe veiligheid. De vuurwerkramp in Enschede op zaterdag 13 mei 2000 was daarvoor de directe aanleiding. Met 23 dodelijke slachtoffers, ongeveer 950 gewonden en 200 geheel vernielde woningen was dit een gebeurtenis die we op deze schaal niet vaak hebben meegemaakt en hopelijk ook niet weer zullen meemaken.

Als voorzitter van de Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe ben ik trots op de gehanteerde werkwijze waaraan alle samenwerkende

partijen – provincie, 12 Drentse gemeenten en de Hulpverleningsdienst Drenthe – in de perioden 2004-2005 en 2006-2010 hebben meegewerkt. Enthousiasme en energie zijn wat mij betreft de kernpunten van deze succesvolle samenwerking. Want ga er maar aan staan om uit te leggen wat plaatsgebonden risico en groepsrisico voor de uitvoering van het (veelal) gemeentelijke beleid betekenen. En het is al helemaal niet altijd in harde getallen uit te drukken. Veiligheid en risico's zijn immers abstracte begrippen, met niettemin in potentie concrete en verstrekkende gevolgen voor mens en milieu.

Ik ben ervan overtuigd dat het provinciaal uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2006-2010 substantieel heeft bijgedragen aan een veiliger Drenthe. Als overheden kunnen we veel doen, maar we kunnen niet zorgen voor een absolute risicoloze samenleving. Dat is ook niet wat de burger van de overheid vraagt. Een groot deel van onze welvaart hebben we immers te danken aan de economische resultaten van de industriële productie, handel in en transport van goederen die als gevaarlijk gelden. Belangrijk is dat we zodanige maatregelen nemen dat de kans op rampen en ernstige incidenten zo klein mogelijk is. Maar hoe we ook ons best doen om risico's in te schatten en te voorkomen, ongelukken en calamiteiten zijn nooit uit te sluiten. Dit heeft iedereen in januari 2011 weer kunnen zien met de grote brand in Moerdijk bij een chemicaliënbedrijf en kort daarna de brand in een treinwagon gevuld met ethanol op het rangeerterrein in Kijfhoek.

De komende vier jaar wordt verder gewerkt aan externe veiligheid. We zitten als overheden in een turbulente tijd. Bezuinigingen, intergemeentelijke samenwerking, de vorming van een of meerdere omgevingsdiensten en samenwerking tussen de noordelijke provincies zullen de komende jaren zeker hun invloed doen gelden op het meerjaren uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2011-2014. De afgelopen jaren hebben geleerd dat in een provincie als Drenthe veel mogelijk is op het gebied van samenwerking. Gezien de ervaringen van de afgelopen jaren denk ik dat het onderwerp externe veiligheid in Drenthe goed op de kaart staat.

Ik wens iedereen veel succes in de uitvoering van dit meerjaren uitvoeringsprogramma!

TANJA KLIP-MARTIN,
*voorzitter Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe,
gedeputeerde Milieu, provincie Drenthe*

Bestuurlijke samenvatting

Risico's als gevolg van de omgang met gevaarlijke stoffen zijn onvermijdelijk. Door de vuurwerkramp in Enschede, is 'externe veiligheid' geleidelijk een begrip geworden in Nederland. In de door het ministerie van VROM in 2004 ingestelde programmafinanciering hadden de provincies de opdracht om toe te werken naar een structureel adequate uitvoering van externe veiligheid. De provincie Drenthe kent in vergelijking met andere delen van Nederland een geringere problematiek rond externeveiligheidsrisico's. Drenthe is geen Rotterdam-Rijnmond. Grote knelpunten met betrekking tot de wettelijke normen doen zich niet voor. Dit geeft ons geen vrijbrief om geen of weinig inzet te plegen op dit voor velen technische en lastige werkveld. Ook in Drenthe is industriële bedrijvigheid, liggen buisleidingen waardoor onder andere gas wordt getransporteerd en is er sprake van vervoer van gevaarlijke stoffen over weg en spoor. Wetgeving verplicht overheden om – hoe minimaal de risico's ook zijn – rekening te houden met mogelijke consequenties die verband houden met externe veiligheid en daarvoor is dit meerjaren uitvoeringsprogramma opgesteld .

De vrijwillige samenwerking onder regie van de provincie in de periode 2006-2010 – uitgevoerd vanuit het Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe – is een succesformule gebleken. Dit Steunpunt is van en voor de samenwerkende partners opgericht. In dit Steunpunt werkten twaalf gemeenten, de provincie en de Hulpverleningsdienst Drenthe (HVD) samen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor een goede uitvoering van het externeveiligheidsbeleid. Dit laat onverlet dat ieder bevoegd gezag zelf de eindverantwoordelijkheid draagt voor de besluiten die gerelateerd zijn aan externe veiligheid (EV).

In de periode 2006-2010 is een grote hoeveelheid energie en actie losgemaakt met als doel de fysieke veiligheid van onze Drentse leefomgeving te verbeteren. Bij externe veiligheid wordt vaak gedacht aan zaken die onder sociale (on)veiligheid vallen, maar het valt onder fysieke veiligheid. Er is sprake van sociale veiligheid als in de woon- en leefsituatie bedreigingen als gevolg van misdrijven, overtredingen en overlast tussen (groepen) burgers onderling niet voorkomen. Tot op zekere hoogte zijn deze veiligheidsproblemen wel vergelijkbaar. Zij hebben allemaal vergaande consequenties voor het leven en welzijn van de burgers. Fysieke veiligheidsproblemen kennen een sterke relatie met technische risico's. Dit doet zich bijvoorbeeld veel minder voor bij sociale veiligheid. In Drenthe komt dit tot uiting in het Veiligheidsplan Drenthe waarin de onderlinge samenwerking van de actoren binnen sociale – en fysieke veiligheid intersectoraal in een breder perspectief worden geplaatst.

In de periode tot en met 2010 is veel kennis opgebouwd, informatie beschikbaar gesteld en geïnvesteerd in projecten en verbeteringsacties op het terrein van risico-inventarisatie, vergunningverlening en handhaving, vervoer van gevaarlijke stoffen, beleidsvisies externe veiligheid, ruimtelijke ordening, groepsrisico, saneringen, risicocommunicatie, professionalisering van organisaties; vergunningen en bestemmingsplannen zijn voor de meest relevante situaties en knelpunten aangepast.

We zijn al een eind op de goede weg, maar daarmee zijn we er nog niet. Dit geldt niet alleen voor Drenthe, maar voor alle provincies en gemeenten in Nederland. Daarom hebben Rijk, IPO en VNG in het bestuursakkoord 2008-2011 besloten dat er in navolging van de programma-perioden 2004-2005 en 2006-2010, een vervolg op de programmafinanciering komt. De regie op externe veiligheid en de bijbehorende middelen blijven tot en met 2014 bij de provincie, maar

de middelen zijn bestemd voor alle partners die in dit uitvoeringsprogramma samenwerken. Gebleken is dat een gerichte investering in collectieve activiteiten een meerwaarde heeft voor alle partijen, waar zij zich kunnen laten ondersteunen door expertise van het Steunpunt. Het verbaast dan ook niet dat over het algemeen de wens is geuit te streven naar continuering van het Steunpunt in de huidige vorm of als servicepunt of kenniscentrum. Overigens is de ureninzet van Steunpunt, maar ook van de HVD, afhankelijk van de problematiek en vraag vanuit gemeenten en provincie, waardoor de werkzaamheden en de tijdbesteding per gemeente kunnen verschillen.

Dit meerjaren uitvoeringsprogramma richt zich op de verdere kwaliteitsverbetering van de uitvoering. Het doel is en blijft een adequate uitvoering door de partners van wet- en regelgeving rond externe veiligheid. Dit uitvoeringsprogramma vormt de basis voor het samenwerken aan een veiliger Drente en beschrijft voor de periode 2011-2014 de activiteiten. Daarbij is aangesloten bij de huidige uitvoeringspraktijk en op resultaten uit de programmaperiode 2006-2010. Ook word een aantal restopgaven opgepakt en het is ook nodig om de invoering en uitvoering van nieuwe wet- en regelgeving structureel te verankeren. Vanwege de bundeling van expertise in Steunpunt en HVD konden voorliggende programmajaren als succesvol worden betiteld, met dank aan de medewerking van medewerkers van gemeenten en provincie. Daarom nemen Steunpunt en HVD een belangrijke positie in dit programma in.

Met alle partners werken we in het programma 2011-2014 aan een ambitie waarin we zo goed mogelijk rekening houden met externe veiligheid. Daarbij willen we er voor zorgen dat er een goede balans is in ruimtegebruik tussen wonen, werken, recreëren en economische activiteit. Belangrijk is dat externe veiligheid niet meer als zelfstandig werkveld wordt gezien en dat het volledig is geïntegreerd in de ruimtelijke ordening. Daarnaast hopen wij eind 2014 te kunnen constateren dat bestuurders steeds goed overwogen beslissingen hebben genomen over externe veiligheid, waardoor in Drenthe aandacht in vooral het ruimtelijke beleid voor het transport, de opslag en de verwerking van gevaarlijke stoffen zó vanzelfsprekend is dat de kans op een ramp tot een minimum is beperkt.

We zitten in een onzekere maatschappelijke situatie waarbij weinig zeker is, hoewel er vooralsnog niet getornd wordt aan de hoogte van de decentralisatieuitkering externe veiligheid voor de periode 2011-2014. Vanaf 2015 is de provincie en iedere afzonderlijke gemeente verantwoordelijk voor de eigen taakuitvoering en financiering. Dit hangt samen met de niet-gelabelde decentralisatieuitkering naar provincie- en gemeentefonds. Het Rijk acht vanaf 2015 een afzonderlijk uitvoeringsprogramma niet meer nodig, omdat dit beleidsterrein vanaf dan bij iedere organisatie moet zijn geborgd met personeel. Vanwege de huidige succesvolle en effectieve samenwerking is er veel sympathie voor de inzet om de regionale werkwijze na 2014 niet te frustreren. Door de ingewikkeldheid van externe veiligheid en vanwege ontwikkelingen rond landelijke kwaliteitscriteria blijft samenwerking op een grotere schaal waarschijnlijk nodig. Medio 2012 zal de provincie – mede op verzoek van de kring van gemeentesecretarissen – samen met gemeenten en regionale samenwerkingsverbanden onderzoeken of en hoe binnen de regionale samenwerking de decentrale geldmiddelen voor Drenthe centraal beschikbaar kunnen blijven voor de periode na 2014. De oprichting van een of meerdere omgevingsdiensten, maar ook een eventuele verlaging of het geheel wegvallen van de decentralisatieuitkering kan een wezenlijke wijziging van het programma noodzakelijk maken. In dat geval zal gekeken moeten worden of via financiering vanuit de partners samenwerking en instandhouding van de huidige werkwijze mogelijk is en wenselijk wordt gevonden.

De provincie Drenthe ontvangt, voor de gezamenlijke Drentse deelnemers, jaarlijks in deze periode via de decentralisatieuitkering externe veiligheid € 498.000 voor de uitvoering van het programma. In de periode 2006-2010 was € 313.000 rijksgeld beschikbaar. Om het programma en de basis van de organisatie goed te kunnen organiseren heeft de provincie jaarlijks € 100.000 daaraan toegevoegd, waarbij er gedurende de periode 2006-2010 jaarlijks met een begroting is gewerkt van € 413.000. Hoewel het lijkt alsof de regio als geheel € 185.000 extra krijgt, is dit feitelijk € 85.000.

Aan dit meerjaren uitvoeringsprogramma is een samenwerkingsovereenkomst verbonden waar de besturen van deelnemende partners eind 2010 mee hebben ingestemd via ondertekening door colleges B&W en bestuur Veiligheidsregio via (college)besluit. Het college van GS heeft het definitieve programma 15 februari goedgekeurd. De overeenkomst heeft een looptijd van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2014.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In de periode 2011-2014 komt er, na de programmaperioden 2004-2005 en 2006-2010, een vervolg op de programmafinanciering in de vorm van de decentralisatieuitkering externe veiligheid. Dit hebben Rijk, IPO en VNG in het bestuursakkoord 2008-2011 besloten. De regie op externe veiligheid en de bijbehorende middelen blijven de komende vier jaar bij de provincie, maar de middelen zijn bestemd voor alle partners die in dit uitvoeringsprogramma samenwerken.

Risico's als gevolg van de omgang met gevaarlijke stoffen zijn onvermijdelijk. De provincie Drenthe kent in vergelijking met andere delen van Nederland een geringere problematiek rond externeveiligheidsrisico's. Drenthe is geen Rotterdam-Rijnmond. Grote knelpunten met betrekking tot de wettelijke normen doen zich in Drenthe niet voor. Dit geeft geen vrijbrief om geen of weinig inzet te plegen op dit voor velen technische en lastige werkveld. Ook in Drenthe is industriële bedrijvigheid, liggen buisleidingen waardoor onder andere gas wordt getransporteerd en is er sprake van vervoer van gevaarlijke stoffen over weg en spoor. Wetgeving verplicht overheden om – hoe minimaal de risico's ook zijn – rekening te houden met mogelijke consequenties die verband kunnen houden met externe veiligheid en daarvoor is dit meerjaren uitvoeringsprogramma opgesteld.

1.2 Context externe veiligheid in integraal veiligheidsbeleid

Onze veiligheid wordt op vele manieren bedreigd. Daarin wordt onderscheid gemaakt in:

- sociale onveiligheid;
- fysieke onveiligheid.

De twee onderscheiden veiligheidsonderdelen zijn tot op zekere hoogte vergelijkbaar. Zij hebben allemaal vergaande consequenties voor het leven en welzijn van de burgers, maar fysieke veiligheidsproblemen kennen een sterke relatie met technische risico's. Samen zijn ze te scharen onder integrale veiligheid.

Bij externe veiligheid wordt altijd gedacht aan zaken die vallen onder sociale (on)veiligheid, terwijl het onderdeel is van fysieke veiligheid. Er is sprake van sociale veiligheid als in de woon- en leefsituatie bedreigingen als gevolg van misdrijven, overtredingen en overlast tussen (groepen) burgers onderling niet voor komen. Fysieke veiligheid heeft betrekking op de fysieke omgeving van burgers. Dit betreft dan bedreiging van gezondheid en goederen door allerhande ongevallen. De veiligheidsmaatregelen die hiermee samenhangen zijn gericht op vermindering van het aantal incidenten/ongevallen en verhogen van het veiligheidsbewustzijn.

Een externeveiligheidsramp kan zorgen voor maatschappelijke ontwrichting. In de maatschappelijke beleving zal bij een eventuele ramp een deel van de verantwoordelijkheid bij de overheid worden gelegd. Daarom willen we als overheden in de provincie Drenthe structurele aandacht voor externe veiligheid borgen en verankeren in onze organisaties.

Externe veiligheid is: ‘De veiligheid buiten inrichtingen waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn en buiten transportroutes en buisleidingen waarover of waardoor gevaarlijke stoffen worden vervoerd, voor zover die veiligheid kan worden beïnvloed door een ongeval waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken, evenals verbetering van de veiligheid buiten luchtvaartterreinen.’

(definitie ministerie van VROM)

In een land als Nederland waar de ruimte relatief schaars is, betekent dit dat onverenigbare gebruiksfuncties soms dicht bij elkaar in de buurt zitten. Externeveiligheidsrisico's als onderdeel van fysieke veiligheidsrisico's vormen een onlosmakelijk onderdeel van de samenleving, waarbij beleidsmakers en burgers onder ogen moeten zien dat de huidige welvaart onze fysieke veiligheid sterk heeft vergroot, maar dat acceptatie van een zekere onzekerheid en het met enige regelmaat voorkomen van 'grote' ongevallen een onvermijdelijke consequentie is van die welvaart. Absolute fysieke veiligheid bestaat niet en kan niet bestaan. Met andere woorden: de Nederlandse samenleving moet risico's tot in een zekere mate accepteren.

Vanuit het perspectief van integrale veiligheid gaat het dus niet alleen om de risico's om het slachtoffer te worden van strafbare feiten, maar ook die om betrokken te raken bij een omvangrijke ramp.

In Drenthe komt dit tot uiting in het 'Veiligheidsplan Drenthe' waarin de onderlinge samenwerking van de actoren binnen sociale- en fysieke veiligheid intersectoraal in een breder perspectief wordt geplaatst. In het Veiligheidsplan zijn de gezamenlijke inspanningen van diverse Drentse partners in de veiligheidsketen opgenomen. Dit is het casco waarop lokale veiligheidsplannen worden gebouwd en waarop partners hun beleid formuleren. De samenwerking in Drenthe, en daarmee ook de planvorming, heeft zich in de afgelopen jaren steeds meer verbreed en verdiept, waarbij ook externe veiligheid is opgenomen. Zo vormt het Veiligheidsplan een belangrijke brug naar openbare orde en veiligheid en naar de uitvoeringstaken van de Veiligheidsregio waarin een belangrijke taak is weggelegd voor de burgemeester. De provincie heeft sinds de inwerkingtreding (per 1 oktober 2010) van de Wet op de Veiligheidsregio's (WVR) een andere rol in de openbare orde en veiligheid en dan met name op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing. De rol van de provincie op dit terrein is niet langer coördinerend en de commissaris van de Koningin (cvdK) is niet langer de coördinerend bestuurder bij rampen en crisis. De commissaris houdt echter wel een rol als toezichthouder – gericht op bestuurlijke afstemming en samenwerking – met betrekking tot de crisisbeheersing en rampenbestrijding. Hiermee wordt bedoeld de samenwerking door de verschillende gemeenten (burgemeesters) binnen het bestuur van de veiligheidsregio¹. Verder ligt er een beleidsafpraak tussen de veiligheidsregio en de provincie dat als er een Regionaal Beleidsteam bijeenkomt, de cvdK hierin vertegenwoordigd is via een liaison². In het geval dat een ramp of crisis de grenzen van de veiligheidsregio overschrijdt en er meerdere veiligheidsregio's betrokken zijn, kan de cvdK wel ingrijpen met betrekking tot het te voeren beleid³.

1 Het toezicht van de cvdK geldt voor zowel de bestuurlijke samenwerking ten tijde van de voorbereiding op rampen en crisis door de veiligheidsregio ofwel koude fase, als de bestuurlijke samenwerking gedurende een ramp of crisis ofwel warme fase. De cvdK kan aanwijzingen geven als de taakuitvoering door de VRD tekortschiet. In de warme fase ziet de cvdK toe op de bestuurlijke samenwerking en verhoudingen in het Regionaal Beleidsteam en kan ingrijpen bij signaleren van knelpunten of problemen. Een dergelijke aanwijzing betreft de samenwerking en is niet gericht op het te voeren beleid, dit blijft de verantwoordelijkheid van de voorzitter veiligheidsregio en het Regionaal Beleidsteam.

2 Het Regionaal Beleidsteam komt bijeen in het geval van een ramp die gemeentegrensoverschrijdend is (of erger) en dit betreft de warme fase.

3 Dit kan alleen na overleg met de voorzitters van de betrokken veiligheidsregio's en de andere betrokken commissarissen van de Koningin.

1.3 Uitvoering externe veiligheid 2006-2010

Sinds 2006 bestaat het Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe (hierna te noemen Steunpunt). Dit Steunpunt is van en voor de samenwerkende partners opgericht. Hierin werken twaalf gemeenten, de provincie en de Hulpverleningsdienst Drenthe (HVD) samen om te voldoen aan de kwaliteitseisen voor een goede uitvoering van het externe veiligheidsbeleid. Ieder bevoegd gezag draagt de eindverantwoordelijkheid voor de besluiten die gerelateerd zijn aan externe veiligheid (EV). De samenwerking is overwegend goed. Het Steunpunt vervult hierin een essentiële rol. De experts van dit Steunpunt werken samen met medewerkers risicobeheersing van de Hulpverleningsdienst (hierna te noemen HVD) en met medewerkers van gemeenten en provincie. De afgelopen jaren is gebleken dat een gerichte investering in collectieve activiteiten een meerwaarde heeft voor alle partijen, hoewel we ook constateren dat de inzet van Steunpunt en Hulpverleningsdienst Drenthe per organisatie verschilt.

Onder regie van de provincie is vanuit het Steunpunt een grote hoeveelheid energie en actie losgemaakt met het doel de fysieke veiligheid van onze leefomgeving te verbeteren. De vrijwillige samenwerking is een succesformule gebleken. Er is veel kennis opgebouwd en informatie beschikbaar gesteld, er bestaat inzicht in de risico's, er is beleid vastgesteld en er zijn hulpmiddelen ontwikkeld. Verder zijn afspraken gemaakt over de wijze van invullen van het RRGs en er is een handleiding EV en een veiligheidstoets voor bestemmingsplannen opgesteld. Vergunningen zijn geactualiseerd en bestemmingsplannen zijn voor de meest relevante situaties en knelpunten aangepast. De overige bestemmingsplannen worden volgens planning geactualiseerd naar aanleiding van de invoering van de Wro. We zijn al een eind op de goede weg, maar daarmee zijn we er nog niet. Zowel vakinhoudelijk (PGS 15, verantwoording groepsrisico), als organisatorisch (kwaliteitsbewaking van de uitvoering) is een verdere verbetering de opgave voor de periode 2011-2014. Over het algemeen is de wens geuit te streven naar de continuering van het Steunpunt in de huidige vorm of als servicepunt of kenniscentrum. Hiermee kan worden voldaan aan de maatlat externe veiligheid.

De expertise in relatie tot externe veiligheid is over het algemeen 'gekoppeld' aan de uitvoeringstaken in het kader van de Wet milieubeheer en die is meestal op een andere plek gelokaliseerd binnen of buiten de gemeentelijke organisatie dan de uitvoering van RO-taken. De uitvoering van het externe veiligheidsbeleid vindt echter voor een belangrijk deel plaats via/gerelateerd aan de ruimtelijke ordening. Ook bij andere disciplines speelt dit een belangrijke rol, zoals transport (vervoer gevaarlijke stoffen), bouw- en woningtoezicht (veiligheidseisen in bouwvergunningen), rampenbestrijding (eisen aan zelfredzaamheid in gebruiksvergunningen) en economie.

Ruimtelijke ordening⁴ is het meest cruciaal en verdient in de uitvoering van het meerjaren uitvoeringsprogramma aandacht. Het creëren van een ruimtelijke scheiding in een zo vroeg mogelijk stadium tussen risicobron en risico-ontvangers is een van de meest effectieve maatregelen om te komen tot een veilige situatie. Hierin kunnen we als samenwerkingspartners een belangrijke bijdrage leveren, want uiteindelijk gaat het er om dat het bevoegd gezag moet proberen om de gevolgen die burgers bij incidenten kunnen ondervinden, zo veel mogelijk te voorkomen en hen zo veilig mogelijk te laten wonen en (werken). Het gaat niet

⁴ De huidige beelden voor mogelijke vorming van omgevingsdiensten gaan er van uit dat de uitvoering van taken in relatie tot ruimtelijke ordening blijven waar deze nu ook liggen. De taken van gemeenten in relatie tot RO worden dus niet in de omgevingsdienst ingebed. Dit betekent voornamelijk ook dat het niet logisch is om externe veiligheid wel hierin onder te brengen, tenzij aanvullende afspraken worden gemaakt voor de inzet van advisering en ondersteuning aan RO-gerelateerde zaken.

alleen om ruimtelijke scheiding: het bevoegd gezag kan de veiligheid ook vergroten door in de vergunningverlening aandacht te hebben voor het treffen van maatregelen binnen de werkwijze van bedrijven en transporteurs die werken met gevaarlijke stoffen. De cruciale relatie tussen RO en EV leidt ertoe dat een goede borging én integratie in de ruimtelijke ordening én intensieve afstemming noodzakelijk zijn om een adequate uitvoering van EV-taken te realiseren.

1.4 Programmaperiode 2011-2014

De provincie Drenthe ontvangt in deze periode jaarlijks € 498.000 van het Rijk via de decentralisatieuitkering externe veiligheid voor de uitvoering van het programma. In de periode 2006-2010 was € 313.000 rijksgeld beschikbaar. Om het programma en de basis van de organisatie goed te kunnen organiseren heeft de provincie jaarlijks € 100.000 daaraan toegevoegd. Dit betekent dat er uiteindelijk jaarlijks met een begroting is gewerkt van € 413.000 en is het verschil tussen de oude en het nieuwe bedrag minder groot, namelijk € 85.000.

Na de programmaperiode 2011-2014 worden de middelen verdeeld over provinciefonds en gemeentefonds. Gegeven de maatschappelijke ontwikkelingen (bezuinigingen, omgevingsdienst etc.) is het belangrijk in deze programmaperiode met alle partners in gesprek te blijven over nut en noodzaak van samenwerking op dit specifieke terrein. Willen we na 2014 gebruik kunnen blijven maken van de nu beschikbare regionaal geregelde expertise, dan is overleg nodig over reservering en specifieke labeling van rijksgelden vanaf 2015 in de gemeentelijke en provinciale begroting. Ongeacht de dan geldende situatie wordt in dit programma geen uitspraak gedaan over de ideale situatie na 2014. Dit is mede een politieke discussie.

In gesprekken met samenwerkingspartners is over de te kiezen insteek gesproken. Net als in de periode 2006-2010 hebben de samenwerkingspartners zich uitgesproken voor een efficiënte en effectieve inzet van de middelen, ten einde de opgebouwde samenwerking te effectueren. Van daaruit zijn de ambities voor het nieuwe programma geformuleerd en uitgewerkt in activiteiten. Daarnaast is rekening gehouden met de visie van IPO, de richtinggevende ideeën van de Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe, de resultaten van de afgelopen jaren en toekomstige voorzienbare ontwikkelingen op bestuurlijk en organisatorisch gebied. Rekening houdend met de visie van de samenwerkende provincies en de bereikte resultaten in Drenthe beschrijft het nu voorliggende programma hoe de middelen worden besteed: de opgave, de ambitie en de activiteiten. Naast de inhoudelijke thema's en activiteiten geven we in dit programma een beschrijving van de organisatie die bij het programma hoort.

Het programma is vastgesteld door de Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe op 9 december 2010 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 15 februari 2011, en wordt ter informatie aangeboden aan Provinciale Staten in 2011. Aan dit meerjaren uitvoeringsprogramma is een samenwerkingsovereenkomst⁵ verbonden waarmee de besturen van deelnemende partners eind 2010 hebben ingestemd via ondertekening. De overeenkomst heeft een looptijd van 1 januari 2011 tot en met 31 december 2014.

5 Opgenomen in bijlage 3, waarbij een groot deel gelijk is aan de overeenkomst 2006-2010.

1.5 Achtergrond

Dankzij de programmafinanciering van het ministerie van VROM, volgend op de vuurwerk-ramp in Enschede, is ‘externe veiligheid’ geleidelijk een begrip geworden in Nederland. In die regeling hadden de provincies de opdracht om toe te werken naar een structureel adequate uitvoering van externe veiligheid en de structurele samenwerking tussen de deelnemers. In de provincie Drenthe is, in het kader van het uitvoeringsprogramma 2006-2010, geïnvesteerd in projecten en verbeteringsacties op het terrein van risico-inventarisatie, vergunningverlening en handhaving, vervoer van gevaarlijke stoffen, beleidsvisies externe veiligheid, ruimtelijke ordening, groepsrisico, saneringen, risicocommunicatie en professionalisering van uitvoeringsorganisaties. Het eerste programma (2004-2005) was bedoeld om de grootste achterstanden weg te werken en ervaring op te doen met nieuwe regelgeving.

De provincies hebben zich gecommitteerd om te komen tot een stabiele beheersituatie rond EV na de programmaperiode 2011-2014. De eindsituatie behelst dat elke betrokken organisatie (provincie, Veiligheidsregio/brandweer, RUD of andere samenwerkingsverbanden, en gemeente) in staat is de wet- en regelgeving rond externe veiligheid adequaat uit te voeren. In tegenstelling tot andere provincies is in 2005 door samenwerkingspartners in Drenthe er bewust voor gekozen om in de periode 2006-2010 geen financiële middelen beschikbaar te stellen aan gemeenten voor personele invulling in de gemeentelijke formatie. Dit zou in verband met het beperkte budget niet efficiënt en effectief zijn gezien de ‘geringe mate van’ EV-problematiek in deze provincie. Een stabiele beheerssituatie in Drenthe betekent niet per definitie dat iedere gemeente een of meerdere deskundigen externe veiligheid moet aanstellen en daarom is gekozen voor het regionaal regelen van expertise van en voor de samenwerkende partners. De wijze waarop dit in het verleden is ingestoken, bepaalt nu in grote mate hoe het meerjaren uitvoeringsprogramma 2011-2014 wordt uitgevoerd.

1.6 Doel en afbakening van uitvoeringsprogramma

Met dit programma willen wij bijdragen aan:

- het structureel voorzien van de deskundigheid en formatie ten behoeve van de uitvoering van EV-taken;
- structurele samenwerking tussen enerzijds provincie, gemeenten en Veiligheidsregio en anderzijds gemeenten onderling op een effectief en efficiënt schaalniveau;
- het leveren van een aantoonbare en blijvende kwaliteitsimpuls aan externe veiligheid;
- versterking van taakuitvoering die wettelijk verplicht is.

Dit uitvoeringsprogramma richt zich op de verdere kwaliteitsverbetering van de uitvoering in de periode 2011-2014. Het doel blijft een adequate uitvoering van wet- en regelgeving rond externe veiligheid door de partners⁶. Het vormt de basis voor het samen werken aan een veiliger Drenthe.

Het programma beschrijft voor de periode 2011-2014 de activiteiten van de gezamenlijke partners en bouwt voort op de resultaten en overgebleven restopgaven uit de periode 2006-2010 waarvan het einddoel⁷ voor bepaalde onderdelen in 2010 niet helemaal zal worden

6 Waar in de tekst van ‘partners’ of ‘we’ wordt gesproken, wordt bedoeld op alle betrokken organisaties: provincie, gemeenten en veiligheidsregio (Hulpverleningsdienst Drenthe).

7 Dit heeft te maken met nieuwe ontwikkelingen en of veranderingen in wet- en regelgeving.

gehaald. Ook is het bedoeld om de invoering en uitvoering van nieuwe wet- en regelgeving, zoals de voorbereiding van een landelijk basisnet vervoer gevaarlijke stoffen, regelgeving voor buisleidingen, omgevingsdiensten en het uitwerken van kwaliteitscriteria, structureel te verankeren in de organisaties en instanties die verantwoordelijkheid dragen. Voor deze en andere zaken is plek in dit programma, waarbij zoveel mogelijk is aangesloten bij de huidige uitvoeringspraktijk voor externe veiligheid in Drenthe. Er zijn daarom weinig nieuwe zaken in dit programma terechtgekomen. In dat kader blijft onze doelstelling uit 2006-2010 onverminderd van kracht: het stimuleren van de structurele, adequate uitvoering en borging van het externeveiligheidsbeleid en het bevorderen van de samenwerking tussen gemeenten, provincie(s) en eventuele andere samenwerkingsverbanden⁸.

1.7 Verantwoordelijkheid voor externe veiligheid

Bij externe veiligheid zijn ten minste drie partijen betrokken:

- veroorzakers: bedrijven en transporteurs die werken met gevaarlijke stoffen, of luchthavens;
- ontvangers: burgers die bij incidenten hiervan de gevolgen ondervinden;
- bevoegd gezag: tracht burgers zo veilig mogelijk te laten wonen (en werken).

Veroorzakers

Degenen die gevaarlijke stoffen produceren, transporteren en gebruiken moeten er allereerst voor zorgen dat de risicobronnen zo veilig mogelijk zijn. Beheerders van het wegen- of spoorwegennet waarover gevaarlijke stoffen worden vervoerd, moeten ervoor zorgen dat vervoer zo veilig mogelijk kan plaatsvinden. Deze partijen moeten permanent werken aan het reduceren van risico's.

Ontvangers

De burger is verantwoordelijk voor een goede voorbereiding op mogelijke rampen. Via de nationale Denk Vooruit-campagne worden burgers voorgelicht over deze voorbereiding. De boodschap luidt: 'Bereidt u voor zodat u zich in geval van een noodsituatie een paar dagen kunt redden zonder voorzieningen en zonder hulp van buiten. Bijvoorbeeld door een noodpakket samen te stellen of onderdelen daarvan aan te schaffen.'

Een goede voorbereiding biedt burgers handelingsperspectief en bevordert de (zelf)redzaamheid. Tevens kent men de mogelijkheden voor hulpverlening. Burgers worden daarmee maatschappelijk weerbaar en kennen hun eigen verantwoordelijkheid. In crisissituaties moet er veerkracht zijn om de situatie weer snel te normaliseren.

Bevoegd gezag

De overheid heeft de verantwoordelijkheid om burgers te beschermen tegen risico's en gevaren die zij zelf niet kunnen beheersen, dus waar het zelfregulerende vermogen te kort schiet. Voor die concrete situaties is wet- en regelgeving opgesteld. Het bevoegd gezag is verantwoordelijk voor het waarborgen van een acceptabel veiligheidsniveau voor burgers ten gevolge van het totaal aan risicovolle activiteiten waaraan zij blootgesteld zijn.

In dit programma staat het bevoegde gezag centraal in de verbetering van de externe veiligheid. Het bevoegde gezag wordt vertegenwoordigd door diverse organisaties met verschillende taken en bevoegdheden:

- *de gemeente*: verlenen en handhaven milieuvergunningen van bedrijven, bouwvergunningen, het maken van ruimtelijk beleid en beheer van lokale wegen;
- *de provincie*: verlenen en handhaven milieuvergunningen van grotere bedrijven, beheer van provinciale wegen en provinciale vaarwegen en beïnvloeding van ruimtelijke keuzes in regionale en gemeentelijke structuurvisies en gemeentelijke bestemmingsplannen, opstellen en realiseren van provinciale inpassingplannen;
- *de regionale brandweer*⁹: wettelijke adviesrol op het gebied van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) en bestrijding van calamiteiten, alsmede risicocommunicatie;
- *het Rijk*: verlenen en handhaven van (milieu)vergunningen voor onder andere militaire terreinen, beheer van rijkswegen en rijkswaterwegen, toetsing van gemeentelijke bestemmingsplannen en provinciale inpassingplannen en ontwikkeling wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid.

1.8 Leeswijzer

Vakinhoudelijke en bestuurlijke context

In dit uitvoeringsprogramma wordt invulling gegeven aan de wijze hoe we in Drenthe om willen gaan met externe veiligheid voor de periode 2011-2014. Op basis van de 'IPO-visie', de resultaten van de vorige programmaperiodes en de specifieke Drentse situatie beschrijft hoofdstuk 2 welk ambitieniveau de deelnemers hanteren voor de periode 2011-2014.

Uitvoering 2011-2014

In hoofdstuk 3 worden ingegaan op de organisatie van de uitvoering. In het vierde en vijfde hoofdstuk worden de ambities uitgewerkt naar activiteiten voor respectievelijk de vakinhoudelijke thema's in relatie tot wet- en regelgeving en de bestuurlijk/organisatorische onderwerpen. Tot slot wordt in hoofdstuk 6 aandacht besteed aan de kosten en de verdeling van de beschikbare middelen.

Bijlagen

In bijlage 1 is een lijst met afkortingen opgenomen. De taakuitvoering bij de organisatiestructuur is te vinden in bijlage 2 en de tekst van de samenwerkingsovereenkomst in bijlage 3. In bijlage 4 is het 'analysemodel voor vaststelling van activiteiten' opgenomen.

2 Visie op externe veiligheid

2.1 Analyse IPO als startpunt

In interprovinciaal verband is naar aanleiding van het bestuursakkoord¹⁰ tussen rijk, IPO en VNG over de verdeling van externeveiligheidsmiddelen in de periode 2011-2014 de Uitvoeringsvisie Externe Veiligheid 2010-2015 vastgesteld. Deze visie vormt grotendeels de basis voor de invulling van het voorliggende programma. Over de voortgang van de uitvoering van het programma zal jaarlijks worden gerapporteerd in het zogeheten 'RIVE-overleg'¹¹.

De hoofddoelstelling van het IPO is het toewerken naar een stabiele beheerssituatie in 2014: structurele uitvoering van de EV-taken door het bevoegd gezag op een hoog kwalitatief niveau met een efficiënte inzet van middelen. Dit betekent dat elke betrokken organisatie vanaf 2015 in staat is de wet- en regelgeving rond EV adequaat en efficiënt uit te voeren. Provincies vervullen in ieder geval tot 2014 een regierol, waarbij iedere provincie een eigen stijl kiest en een daarbij passend eigen uitvoeringsprogramma ontwikkelt. Het IPO heeft zich voorgenomen om de beoogde eindsituatie nog verder uit te werken en een set van kwaliteitscriteria op te stellen voor de uitvoering van EV-taken. In het bestuursakkoord wordt rekening gehouden met de komst van regionale uitvoeringsdiensten en hun taken op het gebied van EV.

In de visie van het IPO ligt de nadruk de komende jaren op het bestuurlijk/organisatorisch vlak. Dit komt neer op de borging van structurele aandacht voor EV bij de betrokken overheidsorganisaties. Bij de IPO visie is een menukaart opgenomen voor het provinciaal programma-management, waarbij de uitgangssituatie per provincie kan verschillen. Als hulpmiddel voor het vaststellen van de ambities en activiteiten per provincie is bij de menukaart een analysemodel opgenomen. Aspecten uit dit model (zie bijlage 4) zijn als basis gebruikt voor het vormgeven van dit programma, waarbij rekening is gehouden met de specifiek Drentse situatie.

2.2 Visie van de partners in Drenthe

Stuurgroep

Alle samenwerkingspartners in de Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe hebben zich in 2008 en 2009 uitgesproken op de ingeslagen weg van de periode 2006-2010 te willen voortbouwen en toe te werken naar een nieuwe samenwerkingsovereenkomst 2011-2014 met als doel: het vasthouden van de opgebouwde structurele capaciteit (deskundigheid en kritische massa) waar de verschillende organisaties gebruik van kunnen maken. Omdat gemeenten verschillend zijn – en dus ook de problematiek – is aandacht nodig voor maatwerkoplossingen.

10 Het akkoord zegt hierover: Met behulp van de € 20 mln. per jaar die overgeheveld wordt naar het provinciefonds, maken de provincies na overleg met de VNG prestatieafspraken met gemeenten over de professionalisering en de versterking van de externeveiligheidsstaken en het oppakken van nieuwe taken zoals is vastgelegd in relevante externeveiligheidsbesluiten (Besluit externe veiligheid inrichtingen, Registratiebesluit externe veiligheid en het in voorbereiding zijnde Besluit transportroutes externe veiligheid en Besluit externe veiligheid buisleidingen). Hiervoor stellen de provincies capaciteit en/of middelen beschikbaar aan gemeenten (uit genoemde € 20 mln.). In bestuurlijke overleggen bespreken het rijk, VNG en IPO de gemaakte afspraken en de voortgang.'

11 Dit is het overleg tussen rijk, IPO en VNG over externe veiligheid.

De Stuurgroep heeft aangegeven de volgende opties in de voorbereidingen op de periode 2011-2014 mee te nemen.

1. Samenwerken op Drentse schaal door middel van ‘best practices’ en duidelijke formats.
Dit kan inhouden dat de provincie hierin de coördinerende¹² rol blijft vervullen.
2. Via het creëren van een samenwerkingsmodel zorgen voor kennisvergroting.
3. Kijken naar werkwijze steunpunt en uitgaan van de eigen kracht van deze organisatie.
4. Onderzoeken of aspect externe veiligheid in het kader van de Wabo een plaats kan krijgen binnen de omgevingsdienst¹³, bijvoorbeeld in de vorm van een servicepunt Drenthe.

Gezien de ontwikkelingen voor punt 1 en 4 is bij de verdere uitwerking van dit programma alleen rekening gehouden met punt 2 en 3.

Bestuurders en gemeentesecretarissen

Voor de uitvoering van het programma vinden de partners het van belang dat er continuïteit zit in de financiering van de opgebouwde organisatie en dat tegelijk ingespeeld kan worden op nieuwe ontwikkelingen. Vanwege de huidige succesvolle en effectieve samenwerking is er veel sympathie om de regionale werkwijze na 2014 niet te frustreren. In dat kader zijn bestuurders en gemeentesecretarissen gewezen op de financiële verdeling na 2014, die dan tot uitkering (niet gelabeld) komt via gemeente- en provinciefonds. Het is van belang om bestuurders en gemeentesecretarissen periodiek van ontwikkelingen op de hoogte stellen, waarbij in 2012 zonnodig wordt bekeken of en op welke wijze de EV-gelden zeker gesteld kunnen worden voor regionale samenwerking na 2014. Dit doet recht aan veelgehoorde opmerkingen over de ingewikkeldheid van externe veiligheid. Dit is vooral het geval bij de kleinere (plattelands) gemeenten waar of te weinig capaciteit is om de ontwikkelingen op EV gebied bij te kunnen houden, of door gebrek aan personeel en kennis de taken niet uitgevoerd kunnen worden of situaties zo weinig aanwezig zijn dat specialisering niet mogelijk is en er beter kan worden ingehuurd.

Gemeenten, provincie en Hulpverleningsdienst (ambtelijk)

De basis voor een effectieve en efficiënte uitvoering in Drenthe ligt in de aandacht voor samenwerking en organisatie. De samenwerking binnen het programma 2006-2010 is efficiënt verlopen en wordt door alle betrokkenen als bijzonder zinvol en prettig ervaren. De bereidheid om op basis van vrijwilligheid en gelijkwaardigheid samen te werken is groot. Bij de deelnemers bestaat groot draagvlak voor de voortzetting van de samenwerking in de programmaperiode 2011-2014, waarbij het behoud van het Steunpunt als centraal punt voor het inschakelen van expertise en het verzorgen van kennisdagen voor bijna niemand een discussiepunt is en de reacties voor instandhouding in grote mate positief zijn.

Enkele gemeenten – bijvoorbeeld Emmen en Hoogeveen – zijn qua personele capaciteit goed in staat om EV na 2010 zelf uit te voeren. Omdat ze de voordelen zien van de vormgegeven samenwerking in de periode 2006-2010 willen deze gemeenten de samenwerking ook na 2010 graag voortzetten. Overigens geldt dit ook voor de provincie Drenthe¹⁴. Op welke manier dat vorm krijgt vinden deze drie partijen van minder belang, als er maar een Steunpunt, regiopool

12 Doordat de regie tot en met 2014 is toebedeeld aan provincies, is onderzoeken van punt 1 niet meer van toepassing.

13 Het proces voor de vorming van een omgevingsdienst is op dit moment nog niet uitgekristalliseerd en het is de vraag of EV – vanwege de grotere verwevenheid met ruimtelijke ordening in vergelijking met milieu – op dit moment in dit model past.

14 Binnen de provinciale organisatie is ook sprake van discussie over kerntaken. Omdat het Steunpunt voor zowel provincie als gemeenten werkt is de discussie over de verschuiving binnen de provinciale taken daarom niet zomaar van toepassing op het Steunpunt Externe Veiligheid.

(omgevingsdienst¹⁵) of servicepunt is van waaruit deskundigheid wordt ingezet. Tevens dient het Steunpunt een antennefunctie te hebben voor nieuwe ontwikkelingen en de informatievoorziening hiervan naar de partners.

2.3 Resultaten programmaperiode 2006-2010

Succesvolle en noodzakelijke werkwijze

Sinds 2004 werkt de provincie samen met gemeenten en Veiligheidsregio aan een kwaliteitsimpuls van externeveiligheidstaken. Het Rijk heeft hiervoor het kader vastgesteld en de (financiële) middelen aangereikt. Vanwege de relatief geringe problematiek in Drenthe is binnen de meeste gemeenten geen personeel aangesteld voor het uitvoeren van (nieuwe) taken op het gebied van externe veiligheid. Dit is van en voor de samenwerkingspartners weggezet in het Steunpunt. Dat er is voorzien in – op afroep beschikbare – deskundigheid betekent niet dat gemeenten en provincie zelf niets meer hoeven te doen. De experts zijn er om samen met de gemeentelijke én provinciale collega's projecten en activiteiten uit te voeren. Het is niet de bedoeling dat de medewerkers van het steunpunt de EV-taken van de gemeenten en provincie overnemen, maar wel dat zij met hun expertise de gemeenten bijstaan. Dat ze daarbij zichtbaar zijn binnen organisaties is een pluspunt in hun werk dat sterk bijdraagt aan de effectiviteit daarvan. De invulling van hun werk is sterk afhankelijk van de mate waarin de kennis van externe veiligheid aanwezig is in de gemeente en provincie. Dit heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de gezamenlijke uitvoering. Gedurende het programma 2006-2010 zijn de uitvoerende EV-taken in toenemende mate binnen de overheden organisatorisch ingebed, wat niet per definitie betekent dat overheden hiervoor zelf personeel hebben aangesteld. Ze hebben gekozen voor regionale samenwerking of gebruikmaking van beschikbare expertise van het Steunpunt of Hulpverleningsdienst.

Deskundigheidsontwikkeling

Door te investeren in deskundigheidsontwikkeling via cursussen en themabijeenkomsten is externe veiligheid deel gaan uitmaken van de professionele kennis van een brede groep medewerkers op het terrein van milieu, ruimtelijke ordening, brandweer en hulpdiensten. Een grote groep betrokkenen weet nu genoeg van externe veiligheid om er in de dagelijkse praktijk mee vooruit te kunnen en de juiste mensen te betrekken. Nog steeds blijft het noodzakelijk om groepen ambtenaren die tot nu toe niet in beeld waren, bij het kennisterrein te betrekken. Dat geldt bijvoorbeeld voor de vergunninghandhavers en beleidsmedewerkers ruimtelijke ordening. Binnen de provincie is een netwerk opgebouwd van contactpersonen bij gemeenten, provincie en Veiligheidsregio. De uitvoeringstaken zijn op onderdelen meer beheersmatig geworden. We continueren de ingeslagen weg om externe veiligheid verder te verankeren in aanpalend beleid, zoals Milieu, RO, Verkeer en Vervoer, Economie, en Openbare Orde en Veiligheid.

15

Een belangrijk deel van externe veiligheid is gerelateerd aan ruimtelijke ordening en dit is (vooralsnog) geen onderdeel van de omgevingsdienst. Aansluiting van de werkzaamheden voor externe veiligheid met het werkveld ruimtelijke ordening is voor de toekomst een belangrijke voorwaarde. Als samenwerking in de regionale uitvoeringsorganisatie ook het onderwerp externe veiligheid gaat inhouden, is speciale aandacht nodig om ervoor te zorgen dat externe veiligheid aan de voorkant van het ruimtelijk beleid aan de orde komt. De werkwijze van het Steunpunt externe veiligheid, waarbij de experts hun werk verrichten binnen de gemeentelijke organisatie, kan daarbij een pluspunt zijn.

Risico-inventarisatie

Alle stationaire risicobronnen en transportrisico's zijn geïnventariseerd, in het RRGs¹⁶ ingevoerd en geautoriseerd. Gemeenten en provincie zien de risicokaart als een belangrijk communicatiemiddel en informatiebron. Het project om de risicokaart uit te breiden met een signaleringskaart is naar verwachting eind 2010 gereed en kan dan verder worden ontwikkeld als ruimtelijk hulpmiddel. Steeds meer professionals gebruiken de risicokaart als (signalerings) instrument voor ruimtelijke ordening. Daarmee is een start gemaakt met de beheersfase van risicodata. Dit moet de komende jaren verder verankerd worden. Drents onderzoek naar de kwaliteit van de gegevens in 2007, 2008 en 2009 heeft bijgedragen aan een kwaliteitsverbetering van en aandacht voor de risicokaart en aan verbetering van de betrokkenheid. Het resultaat is dat er beter zicht is op de actualiteit van de ingevoerde gegevens. Tekortkomingen zijn hersteld via speciale RRGs invoerweken en er is uniformiteit van invoer bereikt, maar de borging van het bijhouden van RRGs blijft een aandachtspunt.

Het Drentse onderzoek heeft landelijke aandacht gegenereerd, wat mogelijk resulteert in een vervolg op landelijk niveau.

Vergunningverlening

Bij nieuwe vergunningen en aanpassing van bestaande vergunningen wordt het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) standaard toegepast. Binnen het merendeel van de samenwerkende partners zijn hiervoor werkprocessen beschreven.

Sanering

De verplichte BEVI-saneringen zijn voor een groot deel opgelost. Daarnaast is in het geval van buisleidingen nog niet overal bekend of er saneringssituaties zijn en leiden de geplande aanpassingen in wet- en regelgeving tot mogelijke nieuwe knelpunten.

Risicocommunicatie

Risicocommunicatie staat nog in de kinderschoenen. De uitvoering heeft lange tijd stilgelegen na het verschijnen van het onderzoek 'Nulmeting publieksonderzoek risicobeleving (2007)'. De Veiligheidsregio heeft hieraan in 2009 een vervolg gegeven door het uitwerken van heldere afspraken voor risicocommunicatiebeleid in een langetermijnplan. De focus is onder andere gericht op het (ver)binden van bestaande en nieuwe activiteiten op het terrein van veiligheidscommunicatie in uiteenlopende sectoren. Dit plan is een fundament om gemeenten te helpen risicocommunicatie structureel uit te voeren. De komende jaren moet hieraan verder uitvoering worden gegeven.

Transport gevaarlijke stoffen

De aandacht voor transport van gevaarlijke stoffen is toegenomen. Er is nog niet overal inzicht in de knelpunten langs transportassen, zoals het spoor en langs buisleidingen. In de uitvoering ligt hier de komende tijd de nadruk op. Op dit moment wordt routing niet gezien als een belangrijk instrument om de risico's van transport te beperken.

Verantwoording groepsrisico

De afgelopen jaren is veel aandacht geschonken aan groepsrisicoverantwoordingen. In de praktijk wordt meer aandacht besteed aan de uitkomsten van de risicoberekening en aan de vraag of de mate van overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico acceptabel

16

RRGS en ISOR worden beschouwd als bij elkaar horend, maar formeel is ISOR geen onderdeel van het uitvoeringsprogramma. In dit programma is ISOR wel meegenomen.

is, dan aan de maatregelen die genomen moeten worden om de zelfredzaamheid bij en de bestrijdbaarheid van een eventuele ramp te vergroten. Onderzoek¹⁷ naar de uitvoeringspraktijk heeft inzicht en vervolgacties opgeleverd voor een verdere verbetering. Er is een verschuiving waarneembaar naar groepsrisico bij transport, wat zich uit in meer verzoeken aan het Steunpunt om RBMII berekeningen te maken. In vergelijking met een aantal andere provincies zijn de problemen rond het groepsrisico beperkt, maar aandachtspunten blijven het groepsrisico bij weg en spoor en de risico's van buisleidingen.

Kwaliteit van uitvoering RO

Er is onverminderd aandacht nodig om de kwaliteit van de uitvoering bij ruimtelijke ordening te continueren en waar nodig verder te verbeteren. Ondanks verbetering op dit terrein wordt externe veiligheid – nog steeds – vaak in een te laat stadium meegenomen in het ruimtelijke planproces. Daarnaast zijn gemeenten vaak onvoldoende in staat beargumenteerde beslissingen te nemen over externe veiligheid in relatie tot ruimtelijke ordening vanwege een gebrek aan kennis, informatie en vanwege andere belangen. Ook zien we dat de afweging van het groepsrisico vaak op ambtelijk niveau plaatsvindt terwijl het expliciet de bedoeling is dat bestuurders een afweging maken over de risico's die ze aanvaardbaar achten.

Maatlat voor kwaliteitscriteria

Een ander aspect waar we als samenwerkingspartners mee te maken hebben, zijn landelijke kwaliteitscriteria om te voldoen aan bepaalde eisen, de zogenaamde maatlat externe veiligheid¹⁸. Na een nulmeting in augustus 2008 bij de Drentse gemeenten en de provincie Drenthe is gebleken dat basiskennis meestal wel aanwezig is, maar dat geen enkele organisatie uiteindelijk volledig aan de maatlat kan voldoen ten aanzien van de diverse deskundigheidsgebieden als het gaat om kennis, ervaring en taakfrequentie. Het volledig zelfstandig voldoen aan de maatlat vraagt om een grote inspanning¹⁹ voor alle gemeenten en de provincie en is gezien het afwezig of in geringe mate aanwezig zijn van veiligheidsrisico's een inefficiënte en ineffectieve opgave. In de maatlat wordt onvoldoende rekening met het risicoprofiel zoals in Drenthe. Hierdoor is het niet redelijk om aan alle aspecten van de diverse deskundigheidsgebieden te moeten voldoen. Gelukkig voorziet de maatlat in een alternatief om via het bundelen van krachten de benodigde kennis en vaardigheden te verkrijgen. Dit kan via inhuur van adviesbureau's, aangaan van samenwerking met andere gemeenten/provincies, maar ook via het Steunpunt. Betrokken partijen in Drenthe vinden dat de gekozen strategie voor samenwerking een vergelijkbaar proces is dat bijdraagt aan het kunnen voldoen aan de maatlat. Dit is voor veel samenwerkingspartners een extra reden om de huidige samenwerking te continueren.

2.4 De Drentse opgave voor 2011-2014

Met alle partners werken we aan een ambitie waarin we zo goed mogelijk rekening houden met externe veiligheid. Hiermee spreken de partners uit te streven naar een veiliger fysieke

17 De eindrapportage (2009) 'Verantwoording van het groepsrisico in de praktijk' is een inventariserend onderzoek naar de praktijk van groepsrisicoverantwoording en adviesrol van de regionale brandweer in gemeenten in de provincie Drenthe voor situaties uit 2006, 2007 en 2008. Zowel de Hulpverleningsdienst als het Steunpunt helpt mee aan verbeteracties.

18 Hierbij zijn criteria geformuleerd en gehanteerd voor een goede uitvoering van externe veiligheidstaken bij gemeentelijke en provinciale organisaties voor een aantal geselecteerde wettelijke regelingen.

19 Door het risicoprofiel dat Drenthe heeft kan dit zelfs betekenen dat de samenwerking naar noordelijke schaal – naar voorbeeld van het samenwerkingsmodel BRZO Noord-Nederland – getild moet worden. Daarnaast onderzoeken de provincies Groningen, Fryslan en Drenthe de mogelijkheden om op verschillende terreinen via zogenaamde 'shared services' onderling meer te gaan samenwerken.

leefomgeving in Drenthe. Dit kan worden gerealiseerd door, nog sterker dan nu, een omslag te maken naar ontwikkelingsplanologie, waarin externe veiligheid vanaf het begin van het planproces wordt meegenomen. En waarin de provincie samen met partners kansen voor het vergroten van de kwaliteit externe veiligheid actief zoekt en benut. Kort en krachtig komt dit neer op:

Er is een goede balans in ruimtegebruik, tussen wonen, werken, recreëren en economische activiteit. Het werkveld externe veiligheid is geen zelfstandig werkveld meer. Externe veiligheid is volledig geïntegreerd in de ruimtelijke ordening. Bestuurders hebben steeds goed overwogen beslissingen genomen over externe veiligheid, waardoor in Drenthe aandacht in vooral het ruimtelijk beleid voor het transport, de opslag en de verwerking van gevaarlijke stoffen zó vanzelfsprekend is dat de kans op een ramp tot een minimum is beperkt.

Voor de periode 2011-2014 handhaven wij de in de periode 2006-2010 gehanteerde ambities die waren opgehangen aan de volgende grondbeginselen²⁰:

- structurele uitvoering van (minimaal de wettelijke) EV-taken op een adequaat niveau via o.a. gebruikmaking van de expertise van het Steunpunt en Hulpverleningsdienst Drenthe;
- vormgeving en organisatie van deze uitvoering door middel van structurele samenwerking op effectief en efficiënt schaalniveau.

Hoewel zich in Drenthe geen grote knelpunten voordoen op het gebied van externe veiligheid en er in afgelopen jaren al veel is bereikt, zijn er enkele inhoudelijke onderwerpen die de komende periode extra aandacht verdienen. Dit geldt²¹ vooral voor transportrisico's, risicocommunicatie en de verantwoording van het groepsrisico. We richten ons op thema's waarop eerdere programma's zijn gebaseerd. Het gaat dan om:

- aandacht aan beheer kwaliteit gegevens risicokaart (RRGS en ISOR) en ondersteuning bij de invoer;
- oplossen van niet-aanvaardbare risicovolle situaties en het voorkomen van het ontstaan van nieuwe risicovolle situaties;
- actueel houden van het vergunningenbestand met EV-relevantie, alsmede ondersteuning bij initiatieven gerelateerd aan bio- en windenergie;
- vroegtijdig, gebiedsgericht en geïntegreerd betrekken van milieu- en veiligheidsaspecten in de ruimtelijke planvorming (inclusief buisleidingen en transportbewegingen);
- op peil brengen en houden van de kennis en informatie bij de betrokken overheden;
- bevorderen van samenwerking tussen de betrokken overheden bij de uitvoering en naleving van de relevante regelgeving;
- aanbieden van kennis en expertise aan partners vanuit Steunpunt (inclusief berekeningen CAROLA, RBM II en Safeti) én Hulpverleningsdienst Drenthe';
- risicocommunicatie.

Daarnaast krijgt de Hulpverleningsdienst voor de structurele uitvoering van haar wettelijke adviesrol voor de verantwoording van het groepsrisico in het kader van externe veiligheid opnieuw structurele middelen toegekend. Dit geldt ook voor het uitvoeren van taken op het gebied van risicocommunicatie en BRZO-inspecties²².

20 Aan de eerste grondgedachte is toegevoegd: 'via o.a. gebruikmaking van de expertise van het Steunpunt en Hulpverleningsdienst Drenthe'.

21 Genoemde thema's zijn in het jaarverslag externe veiligheid 2009 benoemd als zaken waar nog veel aan gedaan moest worden om de doelstelling in 2010 te kunnen halen.

22 De Hulpverleningsdienst voert zelf geen BRZO-inspecties uit, maar draagt naar rato bij aan opleidingskosten van de brandweerinspecteurs werkzaam in het noordelijk samenwerkingsverband BRZO.

Nieuw in dit programma is dat we gemeenten²³ financieel tegemoet komen die het noordelijk samenwerkingsverband inschakelen voor het uitvoeren van BRZO-inspecties²⁴.

Deze aandachtspunten vertalen zich in activiteiten die in hoofdstuk 4 verder zijn uitgewerkt.

2.5 Wat moet deze periode opleveren en wat betekent dit voor taakuitvoering?

Om effectief te kunnen werken aan inhoudelijke thema's zijn kwalitatief goede organisaties nodig die in goed samenspel met elkaar aan externe veiligheid werken. Om dit te bereiken richten we ons op borging en verankering van externe veiligheid in de werkprocessen bij de verschillende organisaties.

Hierbij spelen drie dingen een rol.

1. Bij vergunningverlening heeft externe veiligheid een goede plaats in het werkproces. Daar is ook vanuit de historie de aandacht voor externe veiligheid gegroeid.
2. Aan de verankering van externe veiligheid in de ruimtelijke ordening wordt gewerkt. Dit zal in de komende periode zijn beslag moeten krijgen.
3. Externe veiligheid en risicocommunicatie zijn wel te onderscheiden, maar niet te scheiden. In samenwerking met de veiligheidsregio, gemeenten, provincie en Steunpunt moet dit onderwerp in de komende jaren uitgediept worden.

Onder borging verstaan wij het volgende.

- *Beleid:* Borging in beleid gaat over het vastleggen van het externeveiligheidsbeleid in beleidsplannen, beleidsuitspraken en in beleidsinstrumenten.
- *Organisatie:* Borging van EV-beleid in de organisatie gaat over het beleggen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Ook samenwerking maakt onderdeel uit van de organisatie van EV.
- *Bij individuele personen:* Bij elke betrokken organisatie is minimaal een EV-contactpersoon in dienst die aanspreekpunt is binnen de organisatie en intensief contacten onderhoudt met de Steunpunt(medewerkers) en medewerkers risicobeheersing van de Hulpverleningsdienst Drenthe. Daarnaast is basiskennis van externe veiligheid aanwezig bij de mensen bij wie dit mag worden verondersteld, zij het dat zij een beroep kunnen doen op de expertise van Steunpunt en Hulpverleningsdienst

Uitvoering door Steunpunt en Hulpverleningsdienst

Voor de programmaperiode 2011-2014 is samenwerking nodig. Maar waarschijnlijk ook daarna. Er zijn twee belangrijke spelers om daarin te helpen: de Hulpverleningsdienst Drenthe en het Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe. Het samenspel tussen gemeenten, provincie, Hulpverleningsdienst Drenthe en Steunpunt gaan we verder versterken. We zetten in op verdere professionalisering van de toepassing van EV bij gemeentelijke en provinciale medewerkers die zich met ruimtelijke ordening bezighouden en bij bestuurders. We betrekken²⁵ elkaar bij de uitvoering en delen onze ervaringen om van elkaar te kunnen leren.

23 Betreft de gemeenten Emmen, Midden-Drenthe, Hoogeveen en Meppel.

24 In noordelijk verband wordt onderzocht hoe tot een eenduidige en overzichtelijke financiële kostenverdeling gekomen kan worden vanuit dit meerjaren uitvoeringsprogramma.

25 In de ontwikkeling van nieuwe instrumenten of bij onderzoeken sluiten we ook zoveel mogelijk aan bij landelijke initiatieven van het IPO, VNG of NVBR.

Enkele overwegingen over welke taken er nu en in de toekomst liggen voor de samenwerking rond externe veiligheid in Drenthe.

- Externe veiligheid blijft een vakgebied waar specialistische kennis gekoppeld wordt aan ruimtelijk inzicht. Te denken valt aan het uitvoeren van berekeningen die leiden tot risicocontouren die weer ruimtelijk vertaald kunnen worden, maar ook aan de wettelijke plicht van de Hulpverleningsdienst om te adviseren over het groepsrisico. Het specialistische maakt dat de samenwerkende instanties meestal niet zelfstandig aan de te stellen eisen kunnen voldoen. Dit geldt in de provincie Drenthe voor de toekomst evengoed als nu. Slechts een enkele gemeente in Drenthe is groot genoeg, of heeft voldoende bedrijvigheid die te maken heeft met externe veiligheid, om zelf de nodige kennis in huis te hebben.
- Ook al is er op het gebied van de milieuvergunningen een behoorlijke slag gemaakt, ook voor de milieuaspecten blijft de specialistische kennis van een steunpunt nodig.
- Onderzocht moet worden of samenwerking ook buiten de grenzen van de provincie Drenthe raadzaam is. In de huidige situatie is er bijvoorbeeld een samenwerking van Groningen, Fryslân en Drenthe met betrekking tot de BRZO²⁶. In gebieden langs de grens met Duitsland kan contact met de betreffende Behörde van belang zijn, al is het Nederlandse systeem rond externe veiligheid uniek binnen Europa.
- Een goede verantwoording van het groepsrisico heeft alles te maken met het ruimtelijk-economisch domein. Tijdig betrekken van Hulpverleningsdienst en Steunpunt speelt bij de verantwoording een belangrijke rol. Door vroegtijdige betrokkenheid kunnen juist op het punt van de bestrijdbaarheid van de mogelijke ramp en keuzes voor alternatieven zonder veel problemen ruimtelijke plannen worden aangepast. Tijdig betekent ook dat zonder al te veel extra kosten maatregelen genomen kunnen worden die de veiligheid van de burger bevorderen.
- Training en opleiding blijven bij uitstek taken die je samen moet aanpakken. Nu al is de behoefte groeiend aan een aanbod van op Drenthe gerichte activiteiten. Een steunpunt externe veiligheid kan een belangrijke en onmisbare schakel vormen tussen het landelijke aanbod en de Drentse vraag.
- De taak die de experts externe veiligheid hebben in het ondersteunen van de gemeenten op het punt van het RRGs en de medewerkers risicobeheersing van de HVD op het punt van ISOR draagt bij aan de kwaliteit van de risicokaart. Indirect levert de samenwerking een bijdrage aan een goede risicocommunicatie in Drenthe.

2.6 Intenties voor de uitvoering na 2014

De financiering gaat veranderen. In de periode na 2014 loopt de decentralisatie uitkering via het gemeentefonds en het provinciefonds. Vanaf 2015 is de provincie en iedere afzonderlijke gemeente zelfstandig verantwoordelijk voor de eigen taakuitvoering en financiering. Het Rijk acht een afzonderlijk uitvoeringsprogramma dan niet meer nodig, omdat dit beleidsterrein dan bij iedere organisatie is geborgd met personeel. Formeel zal de provincie na 2014 een stap terug moeten doen in het nemen van verantwoordelijkheid voor de regie op de kwaliteit van de uitvoering. De redelijke verwachting is dat ook in de periode na 2014 samenwerking de enige manier is om aan de wettelijke eisen te voldoen.

Lopende het uitvoeringsprogramma zal de provincie samen met gemeenten en regionale samenwerkingsverbanden onderzoeken hoe hier invulling aan te geven en zo stapsgewijs voorsorteren

op de nieuwe situatie. Dit kan betekenen dat er nieuwe aanvullende regionale afspraken worden gemaakt om de decentrale geldmiddelen voor Drenthe als regio centraal in te kunnen blijven zetten. De gelden zijn na 2014 niet meer gelabeld.

Bij eventuele verlaging of geheel wegvallen van de rijkssubsidie ontstaat een geheel nieuwe situatie. In dat geval zal gekeken moeten worden hoe – rekening houdend met kwaliteitseisen – de uitvoering van wettelijke taken gestalte moet krijgen. Samenwerking en instandhouding van de huidige werkwijze is dan in belangrijke mate afhankelijk van financiering vanuit de samenwerkingspartners.

3 Organisatie van het uitvoeringsprogramma

Dit programma baseert zijn kracht op de samenwerking tussen de partners. Samen werken we aan een veiliger Drenthe in de overtuiging dat we samen meer bereiken dan ieder afzonderlijk. Een effectieve samenwerking bestaat en ontstaat niet vanzelf. Dat vraagt om een goede taakverdeling, een regievoerder, goede afspraken en een overlegstructuur. In dit hoofdstuk beschrijven we deze elementen. Dit is in grote lijnen een continuering van de voorgaande periode.

3.1 Rollen en taken

Provincie

De provincie heeft verschillende rollen voor externe veiligheid.

- *Kaderstellende rol.* De provincie stelt aan de voorkant duidelijke kaders. Uitgangspunt daarbij is dat provincie en gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor (de kwaliteit van) hun taakuitvoering.
- *Regisserende rol.* De provincie voert de regie over het uitvoeringsprogramma.
- *Provincie als uitvoerder.* De provincie heeft wettelijke uitvoerende EV-taken in het kader van de Wabo voor activiteit milieu.

In het nieuwe omgevingsbeleid ziet de provincie voor zichzelf een regierol met veel aandacht voor afstemming, samenwerking en uitvoeringsgerichtheid. De daarbij horende rol zal zich in de toekomst verder moeten ontwikkelen. Voor het taakveld EV is regiobreed draagvlak voor de voortzetting van de huidige samenwerking onder regie van de provincie.

Gemeenten

Gemeenten zijn het bevoegde gezag voor de uitvoering van het merendeel van de wettelijke taken voor externe veiligheid (Wabo (voor activiteit milieu) en Wro). Decentrale overheden kunnen aanvullend eigen beleid formuleren wanneer dat niet strijdig is met de (ruimtelijke) provinciale doelen. Zij kunnen daarmee maatwerk leveren en inspelen op specifieke lokale problemen en uitdagingen. In ieder geval is en blijft de gemeente haar eigen verantwoordelijkheid houden in de uitvoering van wettelijke taken, waarbij expertise van Steunpunt en HVD wordt aangewend voor ondersteuning en advisering van externeveiligheidsaspecten.

Regionaal bestuur (Veiligheidsregio's)

De Veiligheidsregio (regionale brandweer) heeft een wettelijke adviestaak aan provincie en gemeenten voor wat betreft groepsrisico, beheersbaarheid, bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid in de ruimtelijke plannen en milieuvergunningen. Gemeenten moeten ook over buisleidingen en transport advies vragen aan de Hulpverleningsdienst Drenthe (regionale brandweer). Dit wordt in de toekomst wettelijk geborgd. Daarnaast is risicocommunicatie een taak van de Veiligheidsregio geworden.

Rijk

Bij het Rijk formuleren de ministeries I en M (voorheen VROM en V en W) en BZK de wettelijke kaders voor het EV-beleid. Op dit moment werkt het Rijk aan nieuwe wetgeving, zoals voor het vervoer gevaarlijke stoffen (basisnet) en buisleidingen. Daarnaast evalueert I en M het Groepsrisicobeleid met de verantwoordingsplicht. Het Rijk is tot slot toezichthouder en

handhaver Wabo (voor activiteit milieu) en Wro en is verantwoordelijk voor de uitvoering van rijkstaken.

Gezamenlijke provincies

De grondslag voor provincies om gezamenlijk op te trekken tot 2015 ligt vast in de Uitwerking Bestuursakkoord en vindt haar belang met name in de gezamenlijke afstemming met mede-overheden en het gezamenlijk voorbereiden van bepaalde taken. Daarmee wordt voorkomen dat elke provincie zelf het wiel moet uitvinden. Het gaat daarbij om gezamenlijke activiteiten op monitoring, kennismanagement, kwaliteitsmanagement, informatievoorziening en gezamenlijke belangenbehartiging en standpuntbepaling. Hierbij worden ook samenwerkingspartners als VNG en NVBR betrokken.

3.2 Regionale Uitvoeringsdienst(en)

De komst van de regionale uitvoeringsdienst²⁷ heeft gevolgen voor de organisatie van de uitvoering van EV-taken. De invulling van de uitvoeringsrol en regierol op EV wordt in overeenstemming gebracht met de keuzes die in het kader van de RUD-afspraken worden gemaakt. Opschaling van de uitvoering geeft een impuls aan de kwaliteit van de uitvoering van EV-taken in het kader van de Wabo (voor onderdeel milieu). Zoals al eerder is geschetst is de borging van externe veiligheid in de ruimtelijke ordening en de vergunningverlening een belangrijk aandachtspunt, omdat uitvoering van het externeveiligheidsbeleid binnen de gemeentelijke organisatie voor een belangrijk deel plaatsvindt via deze twee vakgebieden. Omdat over de wenselijkheid van zo'n dienst verschillend wordt gedacht, wordt in dit programma geen uitspraak gedaan over de meest wenselijke organisatievorm. Wel staat vast dat de ambitie om door samenwerking toe te werken naar een adequaat en efficiënt uitvoeringsniveau door alle deelnemers wordt onderschreven. Door de komst van een of meerdere uitvoeringsorganisaties in deze programmaperiode ligt tussentijdse aanpassing van dit programma in de lijn van de verwachting.

3.3 Regie op het uitvoeringsprogramma

De provincie voert in de periode 2011-2014 de regie op het realiseren van de doelen van het programma. Het daarvoor ingestelde programmamanagement is onderdeel van het Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe, waarbij de uitvoering van het programma is gemandateerd aan de Afdeling Duurzame Ontwikkeling van de provincie Drenthe.

De uitvoering is gebaseerd op de volgende uitgangspunten.

- Eenvoudig en uitvoeringsgericht met maximale eigen verantwoordelijkheid.
- Verantwoording van bestedingen in relatie tot de gemaakte prestatieafspraken.
- Alle partijen, gemeenten, provincie en veiligheidsregio Drenthe, nemen deel aan het uitvoeringsprogramma.
- Ondersteuning, advisering en coaching door Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe.
- Voor een efficiënte uitvoering is afstemming en kennisuitwisseling tussen provincie, gemeenten en Hulpverleningsdienst noodzakelijk, zowel op programma- als op project-niveau.

De regierol bestaat uit:

- het organiseren en realiseren van het gehele proces van programmering en regelmatig overleg voeren over de voortgang met alle betrokkenen (zie taken programmamangement in bijlage 2);
- stimuleren van samenwerking en afstemming tussen samenwerkingspartners;
- faciliteren en uitbreiden van het kennis- en deskundigennetwerk in Drenthe;
- belangenbehartiging naar de rijksoverheid ten behoeve van de realisatie van doelstellingen en de uitvoerbaarheid van regelgeving;
- vorm geven aan interbestuurlijk toezicht op de uitvoering van wettelijke taken na afstemming in interprovinciaal verband;
- het sturen op de realisatie van doelen op basis van de resultaten die in het uitvoeringsprogramma staan benoemd en jaarlijks op basis van voorliggend uitvoeringsprogramma een gezamenlijk activiteitenplan opstellen;
- tussentijds onderzoeken op welke wijze provincie samen met gemeenten en Veiligheidsregio invulling kunnen geven aan de periode na 2014 om zodoende tijdig en stapsgewijs voor te sorteren op de nieuwe situatie.

3.4 Overleg- en samenwerkingsstructuur

De in de periode 2006-2010 ontwikkelde samenwerkingsstructuur en daaraan gekoppelde overleg en afstemmingsvormen blijven gehandhaafd. De overleg- en samenwerkingsstructuur bestaat uit de volgende onderdelen.

- Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe: de vertegenwoordigde samenwerkende partners nemen het primaire bestuurlijke besluitvormingstraject voor hun rekening zoals het vaststellen van het uitvoeringsprogramma, de jaarlijkse voortgangsrapportage en het vaststellen van de jaarplannen (actualisatie).
- Regiegroep Externe Veiligheid: staat het programmamangement bij in de uitvoering van het programma. Ze bespreekt de voortgang en algemene problemen en dient als platform waarin draagvlak voor de uitvoering van externe veiligheid wordt verkend en de bestuurlijke adviezen worden voorbereid voor de Stuurgroep Externe Veiligheid (uitwerking taken in bijlage 2).
- Partners: programmamangement bezoekt minimaal één keer per jaar de samenwerkingspartners voor terugkoppeling en afstemming van het uitvoeringsprogramma.
- Gemeentelijke EV-contactpersonen: de EV-contactpersoon fungeert als 1e aanspreekpunt binnen de organisatie en kan desgewenst de adviseur van het Steunpunt inschakelen. Daar waar nog geen EV-contactpersoon aanwezig is, wijst iedere gemeente een contactpersoon aan. Contactpersoon zorgt voor aanleveren van gegevens over de voortgang van de gemeentelijke activiteiten. Ieder van de drie regio's levert minimaal 1 EV-contactpersoon aan de regiegroep.
- Themabijeenkomsten en netwerkbijeenkomsten provinciebreed: bijeenkomsten gefaciliteerd door Steunpunt om kennis uit te wisselen en ervaringen te delen op bepaalde thema's. Doelgroep: medewerkers RO, milieu, veiligheidsregio, provincie, gemeente, milieudienst enz.
- Steunpunt: het uitvoeren van gezamenlijke projecten en activiteiten en het opzetten en borgen van regionale samenwerking centraal voor de gemeenten in Drenthe, de Hulpverleningsdienst Drenthe én de provincie zelf.
- Hulpverleningsdienst Drenthe: het uitvoeren van werkzaamheden in de advisering van de verantwoording groepsrisico en risicocommunicatie centraal voor de gemeenten in Drenthe en de provincie.

- Projectgroepen: bij uitvoering van projecten wordt gestreefd naar een evenredige deelname vanuit de diverse samenwerkingspartners. Het Steunpunt Externe Veiligheid neemt hiervoor het initiatief. Gemeenten kunnen deelnemen als actief lid of als agendalid.
- Landelijke IPO-aangelegenheden: de provincie neemt deel aan IPO projecten – voor het gemeenschappelijk ontwikkelen van instrumenten en producten – vanuit de overtuiging dat de provincies via samenwerking efficiënter kunnen werken. Daarnaast deelnemen vanuit Steunpunt aan IPO-afstemming, waarbij programmamanagement voor externe veiligheid provinciaal advies coördineert voor BOAG-Milieu en Adviescommissie Milieu.

Naast genoemde bestaande structuren zijn er drie nieuwe afstemmingsstructuren voor de periode 2011-2014 toegevoegd:

- ambtelijk management partners: betrekken bij de jaarlijkse ronde langs gemeenten;
- portefeuillehoudersoverleggen VDG: gedurende programmaperiode de deelnemers aan het portefeuillehoudersoverleg Milieu en Mobiliteit én van Ruimte & Wonen periodiek (minimaal twee keer in programmaperiode) bijpraten;
- ambtskring gemeentesecretarissen: gedurende programmaperiode periodiek (minimaal twee keer in programmaperiode) bijpraten.

3.5 Uitvoering en programmacommunicatie

De deelnemers zijn verantwoordelijk voor de voortgang en kwaliteit van de uitvoering van regulier beleid en wettelijke taken, alsmede bij projecten. Uitgangspunt is dat zoveel mogelijk werkzaamheden worden uitgevoerd door gemeentelijke/provinciale ambtenaren met ondersteuning van het Steunpunt en medewerkers Risicobeheersing van de Hulpverleningsdienst Drenthe en zo min mogelijk door adviesbureaus. Dit pas bij een structurele verbetering van uitvoering van taken en draagt bij aan een verhoogde samenwerking en het opbouwen van kennis en ervaring.

Het Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe draagt voor een belangrijk deel bij aan de ondersteuning en uitvoering van het externeveiligheidsbeleid voor de Drentse gemeenten en de provincie Drenthe. Uitvoering gebeurt door voornamelijk drie experts externe veiligheid die nauw samenwerken met de medewerkers risicobeheersing van de Hulpverleningsdienst Drenthe (Veiligheidsregio). De experts zijn bij uitvoering van projecten vaak projectleider, waarbij verwacht wordt dat projectgroepen vanuit de partners actief participeren.

Wij communiceren op een open wijze over de voortgang en ontwikkelingen met een brede vertegenwoordiging van onze samenwerkingspartners, zoals:

- regiegroep en de stuurgroep externe veiligheid;
- VDG-portefeuillehoudersoverleggen Milieu en Ruimte en Wonen;
- ambtskring van gemeentesecretarissen;
- gemeentelijke teamleider(s).

Onze communicatie ondersteunen wij via:

- beschikbaar stellen van voortgangsverslagen aan alle participerende organisaties;
- plaatsen van voortgangsrapportages op de speciale provinciale EV-website;
- redactionele bijdragen aan website Relevant, waarbij deze fungeert als kennisbank rondom externe veiligheids thema's;
- maandelijks digitale nieuwsbrief;
- beleggen van informatiebijeenkomsten over één of meerdere onderwerpen.

3.6 Voortgangsbewaking, monitoring en verantwoording

De provincie vraagt jaarlijks aan de gemeenten en Hulpverleningsdienst om een rapportage te maken van de activiteiten, de behaalde resultaten en de bestede middelen. Daarnaast voert het programmamanagement jaarlijks een gesprek met de partners over de voortgang. De programmaleider monitort de voortgang van het programma op basis van deze input en stuurt waar nodig bij. Hierbij wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt via de bij gemeenten werkzame medewerkers van het Steunpunt. Dit geldt ook voor aan projecten gerelateerde periodieke rapportages van gemeenten, Veiligheidsregio Drenthe en provincie. De projectleiders geven de provinciale programmaleider inzicht in de voortgang en kwaliteit van de werkzaamheden volgens een op te zetten protocol of monitoringsformat²⁸.

De provincie bewaakt de voortgang van de eigen activiteiten en legt hierover verantwoording af aan het eigen bestuur. Daarnaast stellen de provincies gezamenlijk een beoogde eindsituatie 2014 vast en monitoren de voortgang. De gezamenlijke provincies verzorgen jaarlijks een voortgangsrapportage aan het landelijke overleg tussen rijk, provincies en gemeenten (het zogeheten 'RIVE'-overleg).

28 Sommige provincies hebben een monitoringsformat. Gekeken wordt of wij hier gebruik van kunnen maken of dat op andere manier iets moet worden georganiseerd.

4 Versterking vakinhoudelijke opgaven

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de ambities uit paragraaf 2.4 uitgewerkt naar activiteiten. De adequate en efficiënte uitvoering op langere termijn vraagt om een aantal vakinhoudelijke en bestuurlijk/organisatorische randvoorwaarden. Het gaat om het continueren en verankeren van de ‘winst’ uit vorige perioden, zoals in hoofdstuk 2 is aangegeven. Er is gekozen voor een programma-opbouw die past bij de EV-problematiek in Drenthe. De opsomming is niet limitatief en kan tijdens de programmaperiode worden aangepast en aangevuld. In dit hoofdstuk wordt bij de uitvoering aangegeven dat het Steunpunt veel EV-werkzaamheden uitvoert of daarin ondersteunt. Het is hier van belang om op te merken dat Emmen en Hoogeveen de taken grotendeels zelfstandig uitvoeren en het Steunpunt daarbij als achtervang of vraagbaak gebruiken. Na 2014 moet ieder bevoegd gezag in staat zijn EV-taken zelfstandig uit te voeren, zij het dat wij streven naar continuering van de ‘succesvolle’ en noodzakelijke werkwijze in Drenthe.

4.2 Visies voor het externeveiligheidsbeleid

Opgave

Om externeveiligheidsbeleid goed uit te kunnen voeren is het noodzakelijk dat ieder bevoegd gezag een visie²⁹ heeft hoe het met dit aspect om wenst te gaan. De provincie en gemeenten hebben in de periode 2006-2010 een Beleidsvisie Externe Veiligheid bestuurlijk vastgesteld. Omdat deze visies door verandering van wet- en regelgeving aan actualiteit kunnen inboeten, wordt periodiek bekeken of aanpassing nodig is. Dit geldt ook voor de eventueel hieraan gekoppelde uitvoeringsprogramma's of implementatieplannen. Uit de verschillende visies komt naar voren dat vooral de kleinere gemeenten – veelal plattelandsgemeenten – de vestiging van nieuwe BEVI-inrichtingen zoveel mogelijk willen uitsluiten³⁰.

Doelstelling

- Provincie en gemeenten beschikken over een actuele beleidsvisie externe veiligheid.
- De beleidsvisie is een eenduidig afwegingskader voor de acceptatie van risico's en toetsingskader voor vergunningverlening en ruimtelijke besluiten.
- Beleidsvisies werken door in alle relevante overheidsbesluiten op het gebied van ruimtelijke ordening, milieu, hulpverlening, economie en verkeer en vervoer.

29 Daarbij is o.a. aandacht voor: (kwaliteitsborging) werkprocesgerelateerde zaken en taakomschrijvingen tot op functieniveau, vastleggen van zaken waar adviesbureau's rekening moeten houden bij de uitwerking van bestemmingsplannen, het belang van actualisatie van bestemmingsplannen en borging van taken die te maken hebben met risicokaart of signaleringskaart.

30 Een aantal gemeenten heeft specifiek aangegeven alleen nog ruimte te willen geven aan bedrijven tot en met categorie 2 (BEVI), die onder voorwaarden toe te staan of in geen enkel geval meer nieuwe BEVI-inrichtingen toe te staan. Dit is al in een aantal bestemmingsplannen opgenomen en juridisch vastgelegd.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- toepassen beleidsvisie;
- initiatiefnemer voor actualiseren beleid(svisie).

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- ondersteuning bij opstellen, uitvoeren en actualiseren EV beleidsvisie.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- ondersteuning bij opstellen, uitvoeren en actualiseren EV beleidsvisie.

4.3 Risicocommunicatie

Communicatie³¹ speelt een rol bij zowel de vakinhoudelijke uitvoering als bij de bestuurlijk/organisatorische versterking. In deze paragraaf beperken we ons tot risicocommunicatie.

Opgave

De Veiligheidsregio Drenthe vervult³² in 2011-2014 haar initiërende, regisserende, faciliterende en uitvoerende rol op het gebied van risicocommunicatie. Daarmee heeft de Veiligheidsregio geanticipeerd op de komst van de Wet veiligheidsregio's waarin de rol op het gebied van risicocommunicatie wettelijk is vastgelegd. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de twaalf Drentse gemeenten, de provincie Drenthe en relevante samenwerkingspartners, en afgestemd met landelijke activiteiten op het gebied van risicocommunicatie. Hiermee wordt bijgedragen aan bewustwording bij burgers dat een risicoloze woonomgeving niet bestaat. Door een effectieve inzet wordt de zelfredzaamheid van burgers vergroot, is de waakzaamheid van burgers versterkt en is het vertrouwen van burgers in de rol van de overheid bij risicobeheersing toegenomen. Er ligt een verband met de ruimtelijke inrichting, omdat de risicokaart c.q. signaleringskaart als eerste oriëntatie gebruikt kan worden bij ruimtelijke plannen. Dit vraagt om een betrouwbare kaart. Daarmee vormt de risicokaart, naast een passief hulpmiddel bij risicocommunicatie, een belangrijke randvoorwaarde voor een adequate informatieverschaffing.

Doelstelling

- De burger weet waar en op welke wijze informatie over risico's verkregen kan worden en weet wat hij of zij zelf moet en kan doen als er iets misgaat.
- Alle relevante partijen hebben een beeld van wat burgers wensen ten aanzien van risicocommunicatie, communiceren over (externeveiligheids)risico's met de burger en dragen een eenduidige boodschap uit.
- Drentse overheden, professionele gebruikers en burgers hebben toegang tot correcte en actuele informatie over risicosituaties in Drenthe en er zijn risicocommunicatieplannen per risicotype.

31 We onderscheiden de volgende typen communicatie: Risicocommunicatie (vakinhoudelijke uitvoering); Kennis- en informatiemanagement (bestuurlijk/organisatorisch versterking, zie hoofdstuk 4) en Communicatie over het programma (bestuurlijk/organisatorisch versterking, zie hoofdstuk 4).

32 Feitelijke uitvoering is belegd bij de Hulpverleningsdienst Drenthe (uitv.organisatie Veiligheidsregio).

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- communiceren over rampen en crises en over de maatregelen die zijn getroffen ter voorkoming en bestrijding of beheersing hiervan (ondersteund door Veiligheidsregio);
- vroegtijdige betrokkenheid bij EV-vraagstukken;
- risicokaart als communicatiemiddel.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- landelijke informatie overdragen naar Veiligheidsregio;
- praktijkzaken of ontwikkelingen wetgeving onder aandacht brengen (informatie aanbieden) in nauwe samenwerking via de kanalen van HVD als doorgeefluik (Veiligheidsregio).

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- verder uitbouwen van communicatieplan uit 2009, trekkersrol;
- kennisdelen met andere hulpverleningsdiensten;
- blijvende inzet voor goede samenwerking met overige deelnemers;
- in 2011 een nieuw beleidsplan uitrollen, met daarin risicocommunicatie afgestemd met eerdere beleidsstukken.

4.4 Uitvoering wet- en regelgeving

4.4.1 Risico-inventarisatie

Opgave

Door zorgvuldig beheer van het risicoregister beschikken alle betrokken partijen op ieder moment over actuele data met betrekking tot risico's van inrichtingen en transport. Inzicht in de risicobronnen is een basisvoorwaarde om EV-beleid te kunnen ontwikkelen en uitvoeren, de burgers te informeren en professionele gebruikers te ondersteunen.

Doelstelling

- Het RRGs en ISOR is actueel, bevat juiste informatie en wordt op éénduidige en efficiënte wijze beheerd.
- Bijhouden van RRGs en ISOR is geborgd in de werkprocessen en de invoer vindt regelmatig en uniform plaats bij gemeenten en de provincie (alleen voor RRGs).
- Jaarlijks aandacht voor het verbeteren van de kwaliteit van gegevens tijdens zogenaamde RRGs invoerweken.
- Per jaar bekijken of een bepaalde categorie extra wordt uitgelicht naar voorbeeld van de aandacht in 2010 voor propaantanks groter dan 3 kubieke meter.
- Verbeteren bekendheid bij handhaving en toezicht.
- Inzetten op landelijke opschaling van het onderzoek naar de kwaliteit van gegevens.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- structureel beheer RRGs en ISOR³³ (invoer en actualiteit gegevens), wettelijke taak;
- medewerking verlenen aan invoerweken RRGs.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- ondersteuning bij invoeren gegevens RRGs;
- partners informeren bij nieuwe ontwikkelingen wetgeving;
- verdiepingsslag categorieën, zoals uitvoeren project propaantanks kleiner dan 3 kubieke meter (2011);
- inhoudelijke bijdrage jaarlijkse provinciale informatiemiddag risicokaart t.a.v. RRGs.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- ondersteuning en advisering gemeenten bij invoeren gegevens ISOR;
- partners informeren bij nieuwe ontwikkelingen wetgeving;
- bijdragen aan professionele risicokaart;
- inhoudelijke bijdrage jaarlijkse provinciale informatiemiddag risicokaart t.a.v. ISOR.

4.4.2 Externe veiligheid bij vergunningverlening en handhaving

Opgave

Blijvend structurele aandacht voor de uitvoering van de wettelijke taken waarbij externe veiligheid adequaat in alle Omgevingsvergunningen is opgenomen en ook wordt gehandhaafd. Dit betreft onder meer de correcte toepassing van PGS-richtlijnen, met name de PGS 15, maar ook de tijdige actualisatie van vergunningen en het betrekken van handhavers bij externe veiligheid onder andere via het uitvoeren van handhavingsacties. De benodigde kennis en werkwijze voor integratie van externe veiligheid in de Wm-vergunning en bij de handhaving is geborgd in de ambtelijke organisatie. Toezicht vindt op uniforme wijze plaats en handhavers beschikken hiertoe over praktische hulpmiddelen. Om handhavers nog meer te betrekken bij externe veiligheid wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een periodiek terugkerende handhaversdag per regio waarin de laatste ontwikkelingen aan de orde komen.

Doelstelling

- Bij de behandeling van nieuwe aanvragen beoordelen of het BEVI, dan wel andere relevante aspecten van externe veiligheid van toepassing zijn.
- Wet- en regelgeving wordt door alle deelnemers correct en eenduidig toegepast, vergunningen zijn actueel en er wordt alert gereageerd op gewijzigde wet- en regelgeving. EV-beleid is structureel opgenomen in het vergunningenproces en de kennis over EV is steeds op peil. Praktische hulpmiddelen zijn beschikbaar.
- Structurele handhaving van wet- en regelgeving met betrekking tot veiligheid.
- Optimale samenwerking en afstemming van vergunningverlening én handhaving tussen de verschillende overheden.
- Risicokaart (en signaleringskaart) wordt gebruikt voor het maken van afwegingen in het kader van vergunningverlening.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- vergunningaanvragen structureel toetsen aan actuele wet- en regelgeving;
- bij wetwijzigingen vergunningen tijdig aanpassen;
- resultaten project propaantanks groter dan 3 kubieke meter koppelen aan uitvoering en handhaving;
- BRZO (financiering BRZO Noord en ondersteuning gemeenten);
- inventariseren propaantanks kleiner dan 3 kubieke meter (2011);
- structureel opnemen van EV in handhavingprogramma's;
- aanvullende afspraken m.b.t. noordelijk convenant BRZO-inspecties;
- vooraf meer expliciet afstemmen met Steunpunt Externe Veiligheid en de brandweer;
- koppeling EV en Wabo en nieuwe wet- en regelgeving.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- advisering Vuurwerkbesluit ex art. 3.3.2, lid 2;
- advisering toezichthouders en handhavers;
- uitvoeren berekeningen met CAROLA, RBM II;
- verbeteren toepassen PGS-richtlijnen bij vergunningverlening;
- advisering t.a.v. milieuvergunningen;
- controle QRA 's opgesteld door adviesbureau's;
- netwerk Samenwerking Handhaving Drenthe (SHD) betrekken bij ontwikkelingen en initiatieven;
- ontwikkelen Handhaverskennisdag EV (per samenwerkingsregio) i.s.m. SHD;
- communiceren over ontwikkeling wetgeving en (nieuwe) objecten die in de toekomst onder de reikwijdte BEVI of BRZO (biovergisters) gaan vallen;
- aandacht voor veiligheid en windturbines bij buisleidingen (opnemen in signaleringskaart indien EV-relevant).

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- meedraaien in BRZO-inspectie, uitgevoerd door HVD Groningen;
- advisering BRZO (i.r.t. brandweezaken);
- advisering Vuurwerkbesluit ex art. 3.3.4, lid 4 sub c.

4.4.3 Transportrisico's

Opgave

Er is nog onvoldoende duidelijkheid over de gevolgen van nieuwe regelgeving over transportrisico's en buisleidingen. Als gevolg van de komst van het Basisnet en nieuwe regelgeving voor buisleidingen moet het bevoegde gezag kennis opbouwen over de regelgeving, de consequenties ervan inventariseren en dit vertalen in (lieftst gezamenlijk) beleid voor de uitvoering in de ruimtelijke ordening. Het strategisch doel van het basisnet is het verkrijgen van een duurzaam evenwicht tussen transport van gevaarlijke stoffen en de ruimtelijke ontwikkeling langs transportassen.

Doelstelling

- Indien relevant worden risico's met transport gevaarlijke stoffen over weg, spoor en water geminimaliseerd door hier via ruimtelijke inrichting rekening mee te houden.
- Uitkomsten van de landelijke inventarisatie van transport gevaarlijke stoffen over de weg dienen met betrekking tot knelpunten en routing te worden vertaald in concrete acties of projecten.
- Er is een afweging gemaakt of de invoering van een provinciaal Basisnet noodzakelijk is.
- Er is inzicht in de consequenties van de nieuwe regelgeving en eventuele knelpunten (lokale situatie) zijn adequaat opgelost.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- rekening houden met invloed transport (ook buisleidingen) bij ruimtelijke procedures;
- uitvoeren verantwoordingsplicht groepsrisico.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- inventariseren consequenties nieuwe regelgeving transportrisico's (Basisnet, Btev);
- inventariseren consequenties nieuwe regelgeving buisleidingen (Structuurvisie en Besluit Buisleidingen);
- onderzoeken of uniform beleid voor transport en/of buisleidingen gewenst is en dit zonodig ontwikkelen;
- advies over transportaspecten; ook bij ruimtelijke procedures, inclusief verantwoordingsplicht groepsrisico;
- uitvoeren berekeningen (CAROLA, RBMII en GEVERS (heliplatforms en luchthaven Hoogeveen)) voor gemeenten en provincie;
- coördinatie convenant munitietransporten in Drenthe.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- inventariseren consequenties nieuwe regelgeving transportrisico's (Basisnet, Btev);
- advies over transportaspecten, ook bij ruimtelijke procedures, inclusief verantwoordingsplicht groepsrisico.

4.4.4 Ruimtelijke ordening en externe veiligheid

Opgave

Bestemmingsplannen vormen bij uitstek het instrument om het externeveiligheidsbeleid, voor zover dat betrekking heeft op ruimtelijke ordening³⁴, juridisch te verankeren en zo ongewenste situaties in de toekomst te voorkomen. Vooral invloed van transport op weg, spoor en buisleidingen is aanleiding om externe veiligheid in bestemmingsplannen nader te beschouwen. Het betrekken van de ruimtelijke ordening bij externe veiligheid blijkt niet altijd eenvoudig omdat vaak met meer onderwerpen rekening moet worden gehouden. Daarnaast wordt het opstellen van bestemmingsplannen (ontwikkeling of herziening) vaak uitbesteed aan externe bureau's³⁵. Door tijdig EV deskundigheid van Steunpunt en Hulpverleningsdienst te betrekken

34 Vastgelegd in artikel 5 van het BEVI, waar staat dat de grenswaarden en richtwaarden moeten worden toegepast in het kader van de Wro, onder meer bij de vaststelling/herziening van een bestemmingsplan.

35 Een landelijk onderzoek van Oranjewoud bevestigt het beeld dat verreweg de meeste gemeenten het opstellen van bestemmingsplannen uitbesteden aan externe bureaus. Slechts een op de tien gemeenten is in staat, en heeft voldoende capaciteit, om alle plannen zelf te maken.

kan vooraf via risico-inventarisatie³⁶ worden beoordeeld en berekend³⁷ welke risico's er zijn, waardoor bij opdrachtverlening aan adviesbureau's een gerichte opdracht kan worden verleend met een stevige onderbouwing³⁸ voor externe veiligheid. Dit geldt eveneens voor de provincie die in geval van een inpassingsplan ook van deze diensten gebruik kan maken.

Gemeenten kunnen signaleringskaart maken om risicovolle situaties inzichtelijk te maken in ruimtelijke plannen. Steunpunt voert benodigde berekeningen bij bestemmingsplannen voor buisleidingen uit via het rekenpakket CAROLA en wil via een voorinventarisatie³⁹ – vooral gericht in of rond stedelijk gebied – gemeenten ondersteunen om inzichtelijk te maken waar buisleidingen knelpunten opleveren.

Doelstelling

- Bij ieder bestemmingsplan EV vroegtijdig meenemen, om ongewenste situaties te voorkomen.
- Medewerkers van Steunpunt en Hulpverleningsdienst in vroeg stadium bij planvorming betrekken (o.a. advies GR) voor vroegtijdig inzicht in risico's en knelpunten zodat nemen van maatregelen in plan nog mogelijk is.
- Risicokaart gebruiken voor het maken van afwegingen ruimtelijke ontwikkeling.
- Iedere gemeente beschikt over signaleringskaart.
- De kennis over EV bij ruimtelijke ordening is steeds op peil.
- Alle bestemmingsplannen zijn actueel en volgens planning aangepast (voor buisleidingen binnen 5 jaar na 1 januari 2011).

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten:

- onderzoek op aanwezigheid en opname buisleidingen in bestemmingsplannen;
- bestemmingsplannen volgens planning aanpassen;
- medewerkers Steunpunt en Hulpverleningsdienst tijdig bij vooroverleg betrekken.

Provincie:

- opstellen en realiseren inpassingsplan(nen).

Gemeenten en provincie:

- bij vooroverleg beoordelen of rekening is gehouden met aspecten externe veiligheid.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- advisering RO t.a.v. bestemmingsplannen;
- vroegtijdige betrokkenheid bij EV-vraagstukken bij gemeenten en provincie (vooroverleg);
- advies over veiligheidsaspecten bij ruimtelijke procedures en inpassingsplan(nen);

36 Voor een eerste indicatie om rekening te houden met 'mogelijke' risico's is de signaleringskaart een hulpmiddel.

37 Voor buisleidingen geldt dat het rekenpakket CAROLA alleen door het betreffende bevoegde gezag via licentie te gebruiken is, dus niet voor adviesbureau's. Steunpuntmedewerkers voeren berekeningen uit en het Steunpunt beschikt over een gebruikerslicentie. Bij uitbesteding werkzaamheden aan adviesbureau's is vooraf nodig dat bevoegd gezag en exploitant een eerste grove screening uitvoeren om te beoordelen of wel of geen berekening nodig is m.b.v. risicokaart + VROM afstanden invloedsg gebied. Daarna volgt berekening en overleg met leidingexploitant, waarbij indien nodig extra EV-onderzoek wordt verricht (ook m.b.t. inrichtingen, vervoer gevaarlijke stoffen). Tot slot bieden we ondersteuning bij de verantwoording GR.

38 Een vroegtijdige onderbouwing betekent een besparing op de kosten voor gemeenten voor EV-onderzoek. Immers de steunpuntmedewerkers zijn, net als medewerkers risicobeheersing HVD, aanwezig bij bevoegd gezag en worden betaald vanuit de decentralisatieuitkering EV. Tijdige inschakeling betekent verder dat rekenresultaten sneller beschikbaar zijn en een adviesbureau achteraf niet extra werk hoeft uit te voeren.

39 Vanuit het bestemmingsplan bekeken heeft de leidingexploitant de plicht om te inventariseren. Hiermee is de gemeente afhankelijk van resultaten door onderzoek direct belanghebbende. Om als volwaardige gesprekspartner te fungeren is inzicht in knelpunten door eigen onderzoek noodzakelijk.

- implementatie van externe veiligheid in het werkproces;
- afstemming en kennisverspreiding;
- promoten gebruik signaleringskaart;
- voorinventarisatie knelpunten buisleidingen in en rond stedelijk gebied t.b.v. gemeenten;
- uitvoeren berekening CAROLA indien buisleidingen in plangebied;
- uitvoeren RBMII-berekeningen.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- advies over bestemmingsplannen met brandweergelateerde onderwerpen, in overleg met lokale brandweer, waar het de advisering betreft voor de verantwoording van het groepsrisico;
- vroegtijdige betrokkenheid bij EV-vraagstukken bij gemeenten en provincie;
- advies over transportaspecten; ook bij ruimtelijke procedures.

4.4.5 Verantwoording van het groepsrisico

Opgave

De verplichting tot verantwoording van het groepsrisico is opgenomen in het BEVI, CRVGS⁴⁰ en ontwerp besluit Buisleidingen. Deze verantwoordingsplicht houdt in dat iedere wijziging met betrekking tot planologische keuzes moet worden onderbouwd én verantwoord door het bevoegde gezag. Hierbij geeft het bevoegde gezag aan of het groepsrisico in de betreffende situatie aanvaardbaar wordt geacht. De omgang met het groepsrisico laat ruimte voor lokale afwegingen en interpretatieverschillen.

We maken gebruik van de aanbevelingen uit het in 2008 uitgevoerde onderzoek⁴¹ ‘Verantwoording groepsrisico in de praktijk in Drenthe’, waarin gekeken is wat er met de adviezen van de Hulpverleningsdienst gebeurt bij gemeentelijke vergunningprocedures en bestemmingsplannen. Verdere acties om de kwaliteit van de verantwoording groepsrisico te verbeteren worden uitgevoerd in gezamenlijkheid door Hulpverleningsdienst en Steunpunt. Er is discussie over de omgang met het groepsrisico. De rijksoverheid is gestart met een evaluatie van de verantwoording van het groepsrisico. De resultaten van het project en de evaluatie komen beschikbaar in 2010. De gevolgen hiervan voor het PUEV 2011-2014 worden meegenomen in de actualisatie van het programma in 2012.

Doelstelling

- In alle ruimtelijke plannen en Omgevingsvergunningen (Wabo onderdeel milieu) is het groepsrisico verantwoord wanneer dit conform de wet- en regelgeving nodig is.
- Bij het beoordelen van nieuwe Omgevingsvergunningen (Wabo onderdeel milieu) en wijzigen van bestemmingsplannen levert de Hulpverleningsdienst zijn bijdrage in de vorm van het adviseren over het verantwoorden van het groepsrisico. Dit doet hij op uniforme wijze. Hij wordt daarvoor structureel in een vroeg stadium benaderd bij zowel een aanvraag van een milieuvergunning als de voorbereiding van een ruimtelijk plan.
- Actieve benadering van bestuurders voor bewustwording.

40 Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen gaat over in Besluit transport externe veiligheid (BTEV).

41 Hieruit bleek dat in veel gevallen de procedure niet of niet volledig is uitgevoerd. Slechts in enkele gevallen was sprake van een integrale afweging waarbij het bestuur niet alleen formeel, maar ook materieel betrokken werd. Overigens is het beeld in Drenthe niet minder dan het beeld dat voor het hele land naar voren komt uit het onderzoek van VROM-Inspectie: ‘Meten, verbeteren en borgen’.

- Er is sprake van een kwalitatief adequate verantwoording van het groepsrisico in alle voor de externe veiligheid relevante ruimtelijke- en milieubesluiten, alsmede die betreffende hulpverlening en zelfredzaamheid, waarbij een duidelijke bestuurlijke afweging is gemaakt.
- Het bevoegd gezag maakt een gedegen afweging door invulling te geven aan alle onderdelen van de verantwoordingsplicht.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- bij eerste schetsontwerp nieuw ruimtelijk plan waar externe veiligheid aan de orde is analyse maken van de groepsrisicoproblematiek, samen met Hulpverleningsdienst en Steunpunt;
- hulpverleningsdienst om advies vragen, voordat een besluit wordt genomen over een bestemmingsplan of over een Omgevingsvergunning (Wabo);
- verantwoordelijk voor opstellen hele verantwoording.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- bij eerste schetsontwerp nieuw ruimtelijk plan waar externe veiligheid aan de orde is analyse maken van de groepsrisicoproblematiek, samen met gemeente;
- advisering bij of ondersteuning bij opstellen van gehele Verantwoordingsplicht ex artikel 12.3 en 13.4 BEVI;
- bestuurlijk bewustzijn verbeteren via gebruik maken van hulpmiddelen als bijv. de Mal Groepsrisico;
- aandacht voor borging van de rol van casemanager binnen organisaties;
- gemeente ondersteunen bij opdrachtverlening aan externe bureau's waarop zij moeten letten bij onderzoek;
- ondersteuning van gemeente bij beoordeling van gemaakte verantwoording GR door externe bureau's;
- kennisniveau over GR bij gemeente en externe bureau's op peil brengen.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- bij eerste schetsontwerp nieuw ruimtelijk plan waar externe veiligheid aan de orde is analyse maken van de groepsrisicoproblematiek, samen met gemeente;
- uitwerking verantwoordingsplicht GR ex art 12.3 en 13.4 BEVI (zelfredzaamheid, bereikbaarheid, bestrijdbaarheid) conform BEVI;
- toetsen⁴² advies aan eigen ontwikkelde instrumenten afgestemd op de landelijke handreiking 'Verantwoorde brandweeradviesing Externe Veiligheid'.

4.4.6 Sanering

Opgave

Bij de uitvoering van beleid is standaard aandacht dat er geen nieuwe probleemsituaties (kunnen) ontstaan. Hiermee wordt invulling gegeven aan de saneringsdoelstellingen uit BEVI en 'preventie' van nieuwe saneringssituaties. Voor beleid buisleidingen en Basisnet is nog niet bekend wat dit aan saneringssituaties oplevert. Waar nodig wordt maatwerk geleverd door vroegtijdig overleg tussen bevoegd gezag, Steunpunt en Hulpverleningsdienst.

42

In sommige gevallen betreft dit adviesaanvragen waarvan uiteindelijk later blijkt dat het uitbrengen van een advies niet noodzakelijk was omdat er geen EV zaken in de omgeving speelden.

Doelstelling

- Er ontstaan in beginsel geen nieuwe saneringssituaties in verband met het te voeren externe-veiligheidsbeleid.

Activiteiten 2011-2014*Gemeenten en provincie:*

- wettelijke taak om te voldoen aan wet- en regelgeving.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- begeleiding bij inventarisatie, begeleiding en uitvoering saneringen via maatwerk.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- begeleiding bij inventarisatie en begeleiding saneringen via maatwerk.

5 Bestuurlijke en organisatorische versterking

5.1 Bestuur en beleid

Opgave

De Drentse gemeentebesturen, het provinciebestuur en het bestuur van de Veiligheidsregio zijn actief betrokken bij externe veiligheid, hanteren een hoog ambitieniveau voor de bescherming van burgers en beschikken over – of maken gebruik van – de benodigde kennis om hun verantwoordelijkheid voor de uitvoeringskwaliteit zelfstandig te kunnen nemen. De beoogde verankering in de gemeentelijke taakvelden is nog niet overal voldoende gerealiseerd. Om deze taken na 2014 (zelfstandig), efficiënt en op kwalitatief hoog niveau uit te voeren is het van groot belang dat hiervoor draagvlak bestaat bij bestuur en management. Dit vraagt om kennis, betrokkenheid en bestuurlijke afstemming in de beleidsvelden RO, Milieu, Verkeer en Economie. Kennis en betrokkenheid zijn ook nodig bij de besluitvorming over het groepsrisico. Het is van belang dat de besturen van de overheidsorganisaties overeenstemming bereiken over de toekomstige samenwerkingsvorm bij externe veiligheid. Dit begint met betrokkenheid bij het opstellen en uitvoeren van het uitvoeringsprogramma.

Doelstelling

- Draagvlak bij bestuur en management voor een hoog ambitieniveau en voor blijvende samenwerking.
- Gemeentebesturen zijn in staat om op eenduidige wijze weloverwogen afwegingen te maken over het groepsrisico en worden actief betrokken bij de discussies hierover.
- EV is bij alle betrokken overheidsorganisaties structureel verankerd in (de werkprocedures van) andere taakvelden.
- Er is bestuurlijke overeenstemming over een samenwerkingsvorm voor de periode na 2014.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- borgen EV in beleidsvelden RO, Milieu, Verkeer en Economie.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe/Hulpverleningsdienst Drenthe:

- organiseren discussie- of themabijeenkomsten voor bestuur en/of management ter bevordering van kennis, betrokkenheid, draagvlak voor ambities, afstemming en samenwerking;
- thema EV op de agenda van VDG bestuurlijk overleg portefeuillehouders Ruimte en wonen en Milieu en mobiliteit, maar bijvoorbeeld ook openbare orde en veiligheid en economie;
- bestuurders en management betrekken bij het groepsrisico door hieraan expliciet aandacht te besteden in bestuurlijke aanbiedingsnota's;
- bestuurders en management betrekken bij 'grotere' thema's zoals buisleidingen;
- draagvlak versterken voor toekomstige samenwerking door bestuurders te betrekken bij het uitvoeringsprogramma en door regelmatig verslag uit te brengen over de vorderingen.

5.2 Regelgeving

Opgave

Het taakveld EV is voortdurend in beweging. Als gevolg van nieuwe inzichten en verdere uniformering wordt landelijk nieuwe wet- en regelgeving ontwikkeld. Dit heeft gevolgen voor de taakuitvoering bij de verantwoordelijke overheidsorganisaties, waarbij inspelen op nieuwe situatie noodzakelijk is. Ontwikkelingen rond (duurzame) energiebronnen en daaraan gerelateerde activiteiten zijn daar een voorbeeld van.

Doelstelling

- Deelnemers zijn goed op de hoogte van geldende wet- en regelgeving en passen deze toe, waarbij wet- en regelgeving adequaat wordt uitgevoerd en geïmplementeerd.
- Steunpunt volgt nieuwe ontwikkelingen, inventariseert (mogelijke) gevolgen en communiceert hierover tijdig aan gemeente en provincie.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- eindverantwoordelijk voor uitvoering (nieuw) beleid.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe in afstemming met Hulpverleningsdienst Drenthe:

- partners informeren bij nieuwe of gewijzigde regelgeving (uitbrengen van nieuwsbrieven);
- gezamenlijke projecten en activiteiten organiseren voor de (uniforme) implementatie van nieuwe of gewijzigde regelgeving.

5.3 Interbestuurlijk toezicht (IBT)

Opgave

Interbestuurlijk toezicht wordt gemoderniseerd. In navolging van een door de commissie Oosting uitgebracht advies maakt verticaal toezicht plaats voor horizontale vormen van toezicht en kwaliteitsborging. Die ontwikkeling betekent dat de toezichthoudende rol die de VROM-Inspectie afgelopen jaren op het terrein van de fysieke leefomgeving heeft vervuld, overgaat op de provincie.

De provincie werkt aan de verdere invulling.

Doelstelling

- Horizontale en verticale verantwoording over externe veiligheid vindt plaats.
- Via toezicht beschikken over informatie van belang voor uitvoering programma EV.

Activiteiten 2011-2014

Provincie:

- uitvoering interbestuurlijk toezicht;
- resultaten van IBT als input en bijsturing gebruiken voor uitvoering programma EV.

5.4 Informatievoorziening over het programma

Opgave

Over de uitvoering van het uitvoeringsprogramma wordt verantwoording afgelegd aan bestuurders en subsidieverstrekkers.

Doelstelling

- De voortgang van de uitvoering van het uitvoeringsprogramma wordt regelmatig gemonitord en gerapporteerd.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- tijdig aanleveren van informatie t.b.v. voortgang.

Provincie:

- audits 'externe veiligheid' combineren met onderzoeken in kader van interbestuurlijk toezicht.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- vaststellen van een standaard voortgangsrapport en monitorgegevens.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- tijdig aanleveren van informatie t.b.v. voortgang.

5.5 Kennis- en informatiemanagement

Opgave

De behoefte aan het delen van kennis blijft ook de komende jaren onverminderd aanwezig. Het Steunpunt organiseert binnen het bestaande kennisnetwerk de uitvoering van scholingsverzoeken en het organiseren van kennisdagen. Daarnaast is 5% van de totale decentralisatieuitkering bedoeld voor landelijke projecten waar IPO, VNG en NVBR gezamenlijk in optrekken.

Doelstelling

- De samenwerkende overheidsdiensten beschikken over een goed functionerend kennis- en expertisenetwerk met beschikbaarheid van medewerkers van Steunpunt en Hulpverleningsdienst Drenthe voor ondersteuning en advisering.
- Kennisniveau op hoger peil brengen bij uitvoeringspraktijk via op maat aangeboden scholing en organiseren kennisbijeenkomsten.
- Ter ondersteuning van de uitvoering blijft het Steunpunt bestaan.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- steunpunt in stand houden;
- bereidheid om tijd en energie te steken in kennisvermeerdering;
- eventuele deelname in landelijke projecten.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- organiseren van kennismiddagen om op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen;
- verzorgen van incompany-trainingen/cursussen;
- kennisbijeenkomsten organiseren;
- coördineren op maat aanbieden van scholing;
- via lokale coaching maatwerk leveren;
- deelname in landelijke IPO-projecten;
- communiceren resultaten IPO-projecten.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- praktijkvoorbeelden aandragen voor kennisbijeenkomsten;
- eventuele deelname in landelijke projecten.

5.6 Kwaliteitsborging

Opgave

VROM, IPO en VNG hebben de maatlat externe veiligheid ontwikkeld waarmee bepaald kan worden of gemeenten en provincies over voldoende deskundigheid beschikken om de EV-taken uit te voeren. De discussie over de maatlat is nog steeds gaande. Wel staat vast dat structurele aandacht voor kwaliteitszorg noodzakelijk is om de uitvoering van de wet- en regelgeving op een hoog niveau te brengen en te houden. Volledig zelfstandig moeten voldoen aan de maatlat Externe Veiligheid vraagt een grote inspanning voor alle gemeenten en de provincie. Het is de vraag of dit nodig is voor een provincie als Drenthe. Van belang is dat medewerkers van ieder bevoegd gezag externe veiligheid binnen de werkprocessen kunnen onderscheiden en plaatsen. Maar een goede inbedding van taken hoeft niet per definitie te betekenen dat overheden hiervoor zelf personeel aanstellen, maar het in samenwerking zoeken.

Doelstelling

- Alle overheidsdiensten voeren wettelijke EV-taken op een kwalitatief hoog niveau uit.
- De uitvoeringskwaliteit van EV-taken is aantoonbaar geborgd in de organisatie en werkprocedures van de deelnemers.
- Voor toetsing zijn kwaliteitscriteria vastgesteld (gebaseerd op wet- en regelgeving) en zijn afspraken gemaakt over de wijze van uitvoering en rapportage.
- Via regionale samenwerking of inzet en kennis van Steunpunt voldoen aan de maatlat.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- de landelijke discussie over kwaliteitseisen die derden stellen aan uitvoeringsorganisaties (waaronder de EV-maatlat) zal door de regiegroep actief worden gevolgd.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- inventariseren op welke wijze EV in de bestaande kwaliteitszorgsystemen van de deelnemers is geborgd en welke acties nodig zijn om EV (nog verder) in bestaande systemen te integreren;
- rekening houdend met deze discussie en met de Drentse situatie worden kwaliteitscriteria ontwikkeld;
- opstellen en bestuurlijk vaststellen van een plan van aanpak voor het integreren van externe veiligheid in bestaande kwaliteitszorgsystemen bij deelnemers. Daarbij wordt onder meer rekening gehouden met de grootte van de gemeente.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- voor de maatlat externe veiligheid brandweer geldt hetzelfde als genoemd bij Steunpunt.

5.7 Samenwerking (organisatorische versterking)

Opgave

Wij handhaven onze werkwijze door experts van het Steunpunt en de medewerkers van de Hulpverleningsdienst in te zetten daar waar het werk ligt – dus in huis bij de samenwerkingspartner. Dit bevordert direct contact en heeft als voordeel dat de kennis over externe veiligheid bij gemeenten en provincie toeneemt en er een verbinding tot stand wordt gebracht tussen inhoud, werk en borging in werkprocessen. Dit zorgt tegelijkertijd voor een toename van integraliteit in de uitvoering tussen de verschillende beleidsvelden.

Er bestaat groot draagvlak voor de voortzetting van de huidige succesvolle samenwerking tot 2014. Hoe de samenwerking na 2014 vorm kan krijgen wordt in deze programmaperiode bepaald, waarbij dit mede afhankelijk is van tussentijdse ontwikkelingen zoals (rijks)bezuinigingen (en mogelijke noodzaak tot cofinanciering door partners) en de komst van uitvoeringsdiensten.

Doelstelling

- Structurele samenwerking en structurele versterking voldoende geborgd in werkprocessen bij alle organisaties.
- Samenwerking vormt de basis voor de beoogde uitvoeringskwaliteit en efficiency en wordt de komende programmaperiode voortgezet. Vóór 2014 zijn er breed gedragen afspraken over een nieuwe samenwerkingsvorm.

Activiteiten 2011-2014

Gemeenten en provincie:

- voortzetten samenwerking;
- toewerken naar samenwerkingsvorm na 2014.

Provincie:

- onderzoeken samenwerkingsvorm na 2014;
- toewerken naar samenwerkingsvorm na 2014.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe:

- nadrukkelijker profileren naar (gemeentelijke) stedenbouwkundigen, planmakers, projectleiders én bestuurders;
- rol en werkwijze voor borging benadrukken;
- tijd investeren in relatiebeheer en onderhoud EV-netwerk;
- ondersteuning aan gemeente of provincie afstemmen op de vraag van partners;
- toewerken naar samenwerkingsvorm na 2014;
- bundelen kennis via contacten met o.a. Steunpunt in Groningen.

Hulpverleningsdienst Drenthe:

- rol en werkwijze voor borging benadrukken;
- tijd investeren in relatiebeheer en onderhoud EV-netwerk;
- voortzetten samenwerking met dezelfde organisatievorm;
- toewerken naar samenwerkingsvorm na 2014.

6 Kosten en verdeling middelen (de financiële basis)

We zitten in een onzekere maatschappelijke situatie waarbij weinig zeker is, hoewel er vooralsnog niet getornd wordt aan de hoogte van de decentralisatieuitkering externe veiligheid voor de periode 2011-2014. In paragraaf 2.6 is al aangegeven dat vanaf 2015 de provincie en iedere afzonderlijke gemeente zelfstandig verantwoordelijk is voor de eigen taakuitvoering en financiering. Vanwege de huidige succesvolle en effectieve samenwerking is er veel sympathie om de regionale werkwijze na 2014 in stand te houden. Samenwerking blijft waarschijnlijk op grotere schaal nodig vanwege de ingewikkeldheid van externe veiligheid en vanwege ontwikkelingen rond landelijke kwaliteitscriteria. Ook de oprichting van een of meerdere omgevingsdiensten kan een wezenlijke wijziging van het programma noodzakelijk maken met mogelijk tijdens de looptijd van dit programma een andere verdeling van de samenwerking en inzet van financiële middelen. Vooralsnog wordt daar in dit hoofdstuk geen rekening mee gehouden.

6.1 Verdeling van middelen

In de periode 2011-2014 is vanuit de decentralisatieuitkering externe veiligheid landelijk jaarlijks een bedrag van € 20.000.000 beschikbaar. Voor de gezamenlijke Drentse deelnemers is € 498.000 per jaar⁴³ beschikbaar. Het college van GS heeft deze middelen gereserveerd voor het nieuwe Meerjaren uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2011-2014. In de periode 2006-2010 was € 313.000 rijksgeld beschikbaar. Dit wekt de indruk dat er in de periode 2011-2014 fors extra geld beschikbaar is, en er geld aan allerlei nieuwe zaken kan worden uitgegeven. Maar de provincie heeft in de periode 2006-2010 jaarlijks € 100.000 daaraan toegevoegd om het programma en de basis van de organisatie goed te kunnen organiseren. Dit betekent dat er uiteindelijk jaarlijks met een begroting is gewerkt van 413.000 euro en is het verschil tussen het oude en het nieuwe bedrag minder groot, namelijk € 85.000. De voor de provincie, gemeenten en Veiligheidsregio beschikbare middelen⁴⁴, worden net als in de periode 2006-2010 op pragmatische wijze⁴⁵ ingezet. Vanwege de vele ontwikkelingen die zich op dit moment voordoen moet het programma flexibel zijn. De middeleninzet wordt daarom ieder jaar weer vastgesteld tegelijkertijd met de actualisatie. De middelen worden zodanig ingezet dat de continuïteit van de in het uitvoeringsprogramma 2006-2010 opgebouwde formatie niet wordt verstoord. De gekozen samenwerkingswijze is de basis voor het meerjaren uitvoeringsprogramma 2011-2014 en wordt dus daarmee gecontinueerd.

Binnen het uitvoeringsprogramma valt de besteding van de structurele geldelijke middelen uiteen in vijf onderdelen, namelijk:

- regievoering/uitvoering programma;
- uitvoeren van EV-taken met personele inzet vanuit het Steunpunt;
- uitvoering van EV-taken met personele inzet gemeenten⁴⁶;

43 Gedurende de looptijd van het programma worden deze middelen niet geïndexeerd.

44 Een verschuiving kan plaatsvinden afhankelijk van het inrichten van één of meerdere regionale uitvoeringsdiensten en de mate waarin externe veiligheid hierin een rol krijgt toebedeeld.

45 De meeste provincies passen een verdeelsleutel toe in het geval de gelden 'direct' worden doorgesluisd, omdat de gemeente taken zelf uitvoert. Er wordt dan rekening gehouden met de volgende aspecten: a. de problematiek binnen een gebied of regio; b. waarborgen van de continuïteit; c. ruimte laten voor regie/sturing op geformuleerde doelen.

46 Betreft uitvoeren specifieke EV-werkzaamheden door Hoogeveen en Emmen.

- uitvoeren van EV-taken met personele inzet vanuit Hulpverleningsdienst;
- uitvoeren van programmagebonden projecten en activiteiten.

De vijf onderdelen zijn hieronder uitgewerkt, waarbij de indeling weer in de begroting naar voren komt.

1. Regievoering/uitvoering programma

Omdat Rijk, IPO en VNG in het bestuursakkoord 2008-2011 hebben besloten dat de regie op externe veiligheid in de periode 2011-2014 opnieuw door de provincie wordt uitgevoerd, wordt het programmamanagement gehandhaafd. De verantwoording naar het Rijk wordt versimpeld waardoor door het programmamanagement naar verwachting minder tijd aan het programma hoeft te worden besteed. Dit komt tot uitdrukking in een lagere fte voor de programmaleider en programmasecretaris. In hoofdstuk 3, 4 en in bijlage 2 is de taakuitvoering verder omschreven. Het programmamanagement is onderdeel van het Steunpunt en zorgt tevens voor coördinatie en communicatie van activiteiten voor gemeenten en provincie en ondersteuning van de experts EV. Voor programmamanagement is € 67.000 in begroting opgenomen en overige gerelateerde kosten voor drukken programma en uren van deelnemers regiegroep vanuit gemeenten en HVD, € 9.500.

2. EV-taken met personele inzet vanuit het Steunpunt

Omdat Drenthe van het rijk voor de periode 2006-2010 een geringe rijksbijdrage van € 313.000 ontving en de provincie hieraan € 100.000 extra aan heeft toegevoegd, is in 2005 in Drenthe met de gemeenten afgesproken dat zij eigen in te zetten menskracht voor externe veiligheid niet ten laste konden brengen van de gelden uit deze uitkering. Een belangrijk deel van het budget is ingezet voor de ondersteuning van de gemeentelijke en provinciale organisatie via het inzetten van de experts EV van het Steunpunt. Hiervoor is structurele formatie georganiseerd. Op basis van reacties in 2010, 2009 en 2008 is gebleken dat de bestaande samenwerking voortgezet moet worden met gebruikmaking van de centraal geregelde expertise.

Uren worden zodanig ingezet bij gemeenten en provincie dat de kritische massa wordt versterkt en versnippering voorkomen wordt. De inzet vanuit het Steunpunt is gemiddeld 200 tot 250 uur per gemeente, evenals eenzelfde aantal uren voor de provincie. Dit laat onverlet dat de aangegeven gemiddelde inzet kan variëren – of wel lager of hoger – al naar gelang de hulpvraag en de mate van aan- en afwezigheid van risicosituaties fysieke aanwezigheid bij organisaties noodzakelijk maakt. Zichtbaarheid bij gemeente en provincie is belangrijk, maar vaak worden ook activiteiten buiten het gezichtsveld uitgevoerd zoals specifieke berekeningen (CAROLA en RBM II) en uitvoeren van voorbereidende activiteiten (nieuwe wetgeving of projectuitvoering) waar uiteindelijk alle partners van (kunnen) profiteren. Dus 200-250 uur aanwezigheid kan resulteren in een effectieve aanwezigheid die lager uitvalt.

Mocht in de loop van 2011 een regionale uitvoeringsdienst ontstaan – met de eerder gemaakte kantekeningen over de inzet van externe veiligheid in deze dienst – dan kunnen de uren van deelnemers overgaan naar de regionale uitvoeringsdienst en door deze uitvoeringsdienst worden gedeclareerd bij de provincie.

Om de kritische massa te versterken is het nodig dat externeveiligheidsspecialisten niet alleen binnen hun eigen regio actief zijn, maar ook daar buiten breed inzetbaar zijn. Dit kan in sommige gevallen betekenen dat de ‘eigen’ regio-expert ook voor andere gemeenten ‘tijdelijk’ werkzaamheden uitvoert. Voor de inzet van 3 experts (2,6 fte) vanuit Steunpunt is € 170.000 in begroting opgenomen.

3. Uitvoering van EV-taken met personele inzet gemeenten

In de afgelopen jaren is door de gemeente Emmen en Hoogeveen veel tijd gestoken in opleiding van personeel. Dit betekent dat zij meer dan andere gemeenten relatief zelfstandig het werk kunnen uitvoeren. Dat laat onverlet dat er structureel afstemming met deze gemeenten is, waarbij ook voor deze gemeenten de experts vanuit Steunpunt advieswerkzaamheden uitvoeren. Vooral de gemeente Hoogeveen ziet Steunpunt als achtervang. Emmen coördineert vanuit de brandweer Emmen zaken in BOCE-verband in nauwe samenwerking met de experts van het Steunpunt. Met Emmen en Hoogeveen worden afzonderlijke afspraken gemaakt het declareren van EV-gerelateerde werkzaamheden. Er is € 39.000 in begroting opgenomen.

4. EV-taken met personele inzet vanuit Hulpverleningsdienst

De Veiligheidsregio Drenthe vervult in 2011-2014 haar initiërende, regisserende, faciliterende en uitvoerende rol op het gebied van risicocommunicatie. Daarmee heeft de Veiligheidsregio geanticipeerd op de komst van de Wet veiligheidsregio's waarin de rol op het gebied van risicocommunicatie wettelijk is vastgelegd. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de twaalf Drentse gemeenten, de provincie Drenthe en relevante samenwerkingspartners en afgestemd met landelijke activiteiten op het gebied van risicocommunicatie. Voor risicocommunicatie is € 15.000 in begroting opgenomen.

Bij het beoordelen van nieuwe Omgevingsvergunningen (Wabo voor onderdeel milieu) en wijzigen van bestemmingsplannen levert de Hulpverleningsdienst zijn bijdrage in de vorm van het adviseren over het verantwoorden van het groepsrisico. Door het voornemen om in een vroegtijdig stadium bij een aanvraag van een milieuvergunning of de voorbereiding van een ruimtelijk plan aan tafel te komen kan maximaal invloed worden uitgeoefend, waarbij het in sommige gevallen evident is dat achteraf zal blijken dat verantwoording van het groepsrisico niet nodig is, maar de HVD in haar advisering de veiligheid op een hoger plan heeft gebracht. Voor de verantwoording van het groepsrisico en de tijdinvestering in voortrajecten is € 40.000 in begroting opgenomen.

5. Programmagebonden projecten en activiteiten

- BRZO is nieuw in dit programma. Dit betreft vaak complexere bedrijven waarvoor inspectie via het noordelijk samenwerkingsverband BRZO wordt uitgevoerd. Dit betreft de gemeenten Emmen, Midden-Drenthe, Hoogeveen en Meppel. Hiervoor is € 30.000 gereserveerd voor zowel de inspecties (meestal jaarlijks), inclusief de bijdrage van de HVD aan opleidingskosten van de brandweerinspecteurs werkzaam in het noordelijk samenwerkingsverband.
- Voor alle gemeenten is een standaardbijdrage beschikbaar waar EV-gerelateerde zaken mee kunnen worden bekostigd. Gemeente moet wel inzicht geven waaraan dit is besteed. Hiervoor is totaal € 36.000 beschikbaar voor 12 gemeenten waarbij Emmen, Coevorden, Hoogeveen en Meppel, zijnde de gemeenten met redelijke mate van industrie, € 5.000 ontvangen en de overige 8 gemeenten € 2.000.
- Voor kennisdeling, informeren over nieuwe ontwikkelingen etc. zijn themabijeenkomsten een goed beproefd middel. Hiervoor is € 15.000 beschikbaar.
- Voor EV-cursussen met een redelijke prijs (300-400 euro) is vergoeding mogelijk vanuit het programma. Hiervoor is € 20.000 in de begroting beschikbaar. Deelname gaat in afstemming met programmamanagement.
- Op het voor de regio Drenthe bestemde bedrag is 5%, zijnde € 24.900, bestemd voor IPO-activiteiten, conform gemaakte afspraak in Bestuursakkoord. Dit betreft de activiteiten: kenniswebsite Relevant, ontwikkelen hulpmiddelen en uitvoeren overkoepelende projecten. Activiteiten en resultaten daarvan bedoeld voor brede toepassing bij gemeenten, provincies en Veiligheidsregio's.

- Om in te kunnen spelen op verzoeken vanuit samenwerkingspartners of als gevolg van landelijke ontwikkelingen – voor op dit moment nog niet bekende – projecten en of activiteiten, is € 15.000 gereserveerd.
- Voor bekostiging van licenties om voor de samenwerkingspartners berekeningen met rekenpakketten CAROLA en RBM II uit te kunnen voeren is € 3.000 beschikbaar.
- Voor het uitbesteden voor het maken van QRA-berekeningen – en in mindere mate RBM II-berekeningen, is € 13.000 gereserveerd.

6.2 Besteding van de middelen

Voor de besteding van de middelen gelden de volgende uitgangspunten:

- De Algemene Subsidieverordening van de provincie Drenthe is niet van toepassing. De afspraken tussen de deelnemers hoeven dus niet worden vastgelegd in een subsidiebeschikking.
- De middelen vormen een ‘prestatie’subsidie voor de periode 2011-2014. Dit betekent dat de definitieve toekenning plaatsvindt op basis van het door de deelnemers geleverde resultaat, wat met name geldt voor HVD en gemeenten Hoogeveen en Emmen (zie: bij Uitvoering van EV-taken met personele inzet gemeenten).
- De definitieve toekenning van subsidie komt tot stand op basis van een oordeel van de provincie over de mate waarin de gemaakte ‘prestatie’afspraken zijn nagekomen.
- Jaarlijks wordt gemonitord of de deelnemers aan de ‘prestatie’afspraken voldoen. De resultaten worden jaarlijks gerapporteerd.
- In beperkte mate is het mogelijk om met projecten en budgetten te schuiven, voor zover dit past binnen de gemaakte prestatieafspraken.

Tabel 1 Begroting 2011

1. Regievoering/uitvoering programma	
Programmaleider (0,5 fte)	38.000
Programmasecretaris + overige ondersteuning (0,4 fte)	29.000
Drukkosten programma (en actualisatie)	1.500
Uurkosten deelnemers gemeenten en HVD	8.000
2. EV-taken met personele inzet vanuit het Steunpunt:	
3 Steunpuntmedewerkers (2,6 fte)	170.000
3. Uitvoering van EV-taken met personele inzet gemeenten:	
Gemeenten die zelfstandig extra zaken/taken uitvoeren (Hoogeveen en Emmen)	39.000
4. EV-taken met personele inzet vanuit Hulpverleningsdienst:	
Risicocommunicatie	15.000
GR-verantwoording (HVD), incl. vooroverleg	40.000
5. Programmagebonden projecten en activiteiten:	
BRZO	30.000
Standaardbijdrage gemeenten 8 x € 2.000 en 4 x € 5.000 t.b.v. EV gerelateerd	36.000
Themabijeenkomsten	15.000
Cursussen	20.000
IPO-bijdrage (5%)	24.900
Projecten/activiteiten	15.000
Rekenprogramma's (licenties)	3.000
Uitbesteden QRA/RBMII-berekeningen	13.000
Onvoorzien:	
Nog in te zetten	600
Totaal	498.000

Bijlagen

1 Afkortingen en begrippen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BEVI	Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen
BOCE	Samenwerking Borger-Odoorn, Coevorden en Emmen
BRZO	Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999
Btev	Besluit transportroutes externe veiligheid
CRVGS	Circulaire risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen
EV	Externe veiligheid
EZ	Economische Zaken
GR	Groepsrisico
GS	Gedeputeerde Staten
HVD	Hulpverleningsdienst Drenthe
IBT	Interbestuurlijk toezicht
I & M	Ministerie van Infrastructuur en Milieu
IPO	Interprovinciaal overleg
ISOR	Informatie Systeem Overige Ramptypen
NVBR	Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding
OOV	Openbare Orde en Veiligheid
PF	Programmafinanciering
PR	Plaatsgebonden Risico
PUEV	Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen
QRA	Quantitative Risk Analyses (kwantitatieve risicoanalyse)
REVI	Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen
RO	Ruimtelijke Ordening
RRGS	Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen
RUD's	Regionale Uitvoeringsdiensten
SHD	Samenwerking Handhaving Drenthe
Steunpunt	Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe
VDG	Vereniging van Drentse Gemeenten
VI	VROM Inspectie
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VRD	Veiligheidsregio Drenthe
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
Wabo	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht
Wro	Wet ruimtelijke ordening
WVR	Wet op de Veiligheidsregio's

2 Organisatiestructuur (taken)

Gedeputeerde Staten

De provincie Drenthe, bij monde van het college van Gedeputeerde Staten, is verantwoordelijk voor het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014.

- Het college van Gedeputeerde Staten keurt jaarlijks het uitvoeringsprogramma goed; de Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe stelt het uitvoeringsprogramma vast. Het college van Gedeputeerde Staten draagt jaarlijks zorg voor een actualisatie van het uitvoeringsprogramma.
- Provinciale Staten stellen jaarlijks een samenvatting van het Uitvoeringsprogramma met een bestedingsoverzicht vast bij de begroting.
- Het college van Gedeputeerde Staten legt jaarlijks inhoudelijke en financiële verantwoording af over de voortgang van de uitvoering van het programma via Stuurgroep Externe Veiligheid.
- Provinciale Staten stellen jaarlijks een samenvatting van de PUEV jaarrapportage vast met een bestedingsoverzicht bij de Jaarrekening.
- Het College heeft een programmaleider aangesteld in de provinciale organisatie die uitvoering geeft aan het programma.

Het college van Gedeputeerde Staten is bevoegd om:

- in te grijpen op de leiding van het programma, dan wel de leiding van de projecten en activiteiten, dan wel de ondersteuning binnen de projecten;
- bij het leveren van slechte prestaties de daarvoor beschikbaar gestelde financiële middelen niet uit te betalen dan wel terug te vorderen.

Stuurgroep Externe Veiligheid

Taken:

- primaire bestuurlijke besluitvormingstraject: vaststellen van het uitvoeringsprogramma, de jaarlijkse voortgangsrapportage en het vaststellen van de jaarplannen (actualisatie)

Voorzitter: Gedeputeerde Milieu

Leden: vertegenwoordiger namens gemeenten (VDG), Veiligheidsregio en gemeentesecretaris

Vergaderfrequentie: 2-3 keer per jaar

Regiegroep Externe Veiligheid

Taken:

- monitoren van de voortgang van de uitvoering van het meerjarenprogramma. De provinciale programmaleider levert hiervoor informatie over provinciale activiteiten en de experts EV van het Steunpunt in samenwerking met gemeentelijke programmaleiders over gemeentelijke activiteiten;
- voorbereiden van agendapunten voor de stuurgroep externe veiligheid (en portefeuillehoudersoverleg VDG en gemeentesecretarissen);
- voorbereiden van communicatie-activiteiten (nieuwsbrief, website, etc.).

Voorzitter: provinciale programmaleider

Leden: minimaal één gemeentelijke vertegenwoordiger per regio (3 regio's), Hulpverleningsdienst (risicobeheersing), Hulpverleningsdienst (risicocommunicatie), experts Steunpunt

Agendaleden: VROM-Inspectie Noord, beheerder risicokaart

Vergaderfrequentie: 3-5 keer per jaar

Programmamanagement

De programmaleider (0,5 fte) geeft in opdracht van het college van Gedeputeerde Staten, leiding aan de uitvoering van het uitvoeringsprogramma. De programmaleider draagt, in samenwerking met secretariële ondersteuning (0,4 fte), in die hoedanigheid zorg voor:

Organisatie:

- coördinatie en sturing van het totale beleidsveld van externe veiligheid;
- ambtelijk de provincie Drenthe vertegenwoordigen in overleggen en daarbij ook de belangen van de samenwerkingspartners in het oog houden;
- het voorzitten van de vergaderingen van de regiegroep en secretaris van de stuurgroep;
- er voor zorgen dat de gemeenten en Hulpverleningsdienst adequaat worden geïnformeerd over de uitvoering van interprovinciale projecten;
- centraal zaken faciliteren voor de gemeenten in Drenthe, de Hulpverleningsdienst Drenthe én de provincie Drenthe, waaronder educatie en (bij)scholing en het organiseren van thema-bijeenkomsten;
- het doen starten van de in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten en activiteiten, op basis van daartoe in samenwerking met de aangestelde projectleiders en op basis van het vastgestelde uitvoeringsprogramma uit te werken Plannen van Aanpak (inclusief projectbegroting).

Voortgangsbewaking:

- afstemming, coördinatie en sturing in samenwerking met experts externe veiligheid uit Steunpunt;
- sturen en bewaken van de voortgang van PUEV 2011-2014 in relatie tot de prestatieafspraken, zowel op het niveau van de (hoofd)doelen, het beleid, als op het niveau van de uitvoering van projecten en activiteiten;
- voortgangsrapportage aan het RIVE opstellen;
- jaarlijkse actualisatie van het uitvoeringsprogramma t.a.v. activiteiten en het toetsen van dit plan op consistentie met het meerjarenuitvoeringsprogramma en het adviseren van de gemeenten respectievelijk het provinciale managementoverleg;
- signaleren van knelpunten en voorstellen doen voor het oplossen van deze knelpunten;
- monitoren van de inhoudelijke (doelen en projecten en activiteiten).

Informatie en communicatie:

- beheer van de website www.externeveiligheid.drenthe.nl;
- zorgen voor de communicatie op het gebied van externe veiligheid tussen alle ambtelijke partijen in de provincie via (digitale nieuwsbrief);
- netwerkbeheer bestuurders, externeveiligheidspartners, andere provincies en het ministerie van VROM.

Financiën:

- beheer rijksgeldstromen;
- financiële voortgang van het uitvoeringsprogramma.

Projectleider

Een projectleider zorgt voor:

- het opstellen en uitvoeren van projectplan(nen);
- naleven afspraken Uitvoeringsprogramma 2011-2014;
- het voldoen aan de afspraken met betrekking tot kwaliteit, kosten en doorlooptijd;
- periodiek inzicht aan de provinciale programmaleider over de voortgang en kwaliteit van de werkzaamheden.

Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe

- Werkt met inhoudelijk deskundigen (totaal 2,6 fte) ten behoeve van gemeenten en provincie.

Hulpverleningsdienst Drenthe

- Werkt met inhoudelijk deskundigen (totaal 2,8 fte) ten behoeve van gemeenten en provincie.

3 Samenwerkingsovereenkomst

Samenwerkingsovereenkomst⁴⁷
Aanpak Externe Veiligheid in Drenthe
Gemeente, Hulpverleningsdienst en de Provincie Drenthe

De ondergetekenden:

1. De provincie Drenthe,
vertegenwoordigd door mevrouw drs. T. Klip-Martin,
hierna te noemen 'de provincie',

2. De gemeente _____,
vertegenwoordigd door _____,
hierna te noemen 'de gemeente',

3. De Veiligheidsregio Drenthe via Hulpverleningsdienst Drenthe,
vertegenwoordigd door _____,
hierna te noemen 'de HVD',

Hierna te noemen 'partijen';

overwegende:

dat partijen de externe veiligheid in de provincie Drenthe blijvend op een hoger peil willen houden en aan wettelijke normen voldoen waartoe gezamenlijk het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid Drenthe 2011-2014, hierna te noemen PUEV 2011-2014, is opgesteld;

dat ter wille van de implementatie van PUEV 2011-2014 en het voldoen aan kwaliteitscriteria een nauwe samenwerking tussen partijen noodzakelijk is in de provincie Drenthe, en dat het hiervoor beschikbare budget uit de decentralisatie uitkering externe veiligheid van het rijk door partijen zo efficiënt en effectief mogelijk zullen worden aangewend;

dat de overeenkomst feitelijk en formeel een continuering betekent van de door partijen afgesloten samenwerkingsovereenkomst in 2006 voor het vormgeven van de samenwerking, als beschreven in het PUEV 2006-2010, door middel van een door partijen ondertekend convenant;

dat landelijk door Rijk, IPO en VNG is afgesproken de regie in de uitvoering voor de periode 2011-2014 bij provincies neer te leggen en dientengevolge het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk is voor het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014. De uitvoering van het programma is gemandateerd aan de Afdeling Duurzame Ontwikkeling van de provincie Drenthe, en is belegd in het Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe dat van en voor de partners ter beschikking staat;

47

De samenwerking overeenkomst kent 2 varianten waarbij de tekst overigens gelijk is. Er volgt een overeenkomst tussen provincie en iedere gemeente én een overeenkomst tussen provincie en Hulpverleningsdienst Drenthe.

zijn het volgende overeengekomen:

partijen werken samen ten aanzien van de uitvoering en implementatie van het PUEV 2011-2014, alsmede ten aanzien van externe veiligheid (EV) in Drenthe in het algemeen; partijen machtigen de Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe, waarin namens de gezamenlijke gemeenten de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) en een gemeentesecretaris zijn vertegenwoordigd, alsmede de provincie (tevens voorzitter van de stuurgroep) en de Veiligheidsregio Drenthe (VRD), hieraan verder uitvoering te geven; de stuurgroep beslist slechts met algemene stemmen; een programmaleider is belast met de voorbereiding van de vergaderingen van en de advisering aan de stuurgroep; de programmaleider laat zich daarbij bijstaan door de Regiegroep Externe Veiligheid Drenthe, waarin de gemeenten, de provincie en de Hulpverleningsdienst (HVD) elk een vertegenwoordiger hebben afgevaardigd;

de besteding van de decentralisatie uitkering voor externe veiligheid komt ten goede aan de partijen die hebben ingestemd met de samenwerkingsovereenkomst;

partijen zetten zich in om het samenspel op het terrein van externe veiligheid tussen gemeenten, provincie, Hulpverleningsdienst Drenthe en Steunpunt verder te versterken, waarbij vooral de focus ligt op ruimtelijke ordenaars en bestuurders. Ook milieu, risicocommunicatie, economie, openbare orde en veiligheid, economie en verkeer en vervoer houden rekening met externe veiligheid;

de uit de decentralisatie uitkering voor externe veiligheid te bekostigen structurele menskracht, zoals de EV-experts opererend in het Steunpunt Externe Veiligheid Drenthe, die in provinciale dienst zijn, ten behoeve van alle betrokken partijen ingezet zal worden en dat de coördinatie en aansturing van de EV-experts, alsmede de aansturing van de projectleiders, verricht zal worden door de programmaleider;

partijen hechten belang aan de continuïteit van de samenwerking en de (financiering) van de opgebouwde uitvoeringsstructuur, waarbij de regio gebruik maakt van beschikbare kennis van het Steunpunt;

de deelnamekosten van medewerkers aan EV-cursussen komen ten laste van meergenoemde decentralisatie uitkering en dat de additionele kosten (zoals reis- en verblijfskosten) door partijen zelf zullen worden gedragen;

partijen zullen in voldoende mate eigen menskracht beschikbaar stellen ten behoeve van de actieve uitvoering en implementatie van het PUEV 2011-2014, zoals in elk geval projectgroep-leden, projectleiders en voor de regiegroep totaal drie afgevaardigden namens de respectievelijke subregio's Noord-Drenthe, Zuidoost-Drenthe en Zuidwest-Drenthe; partijen zullen een en ander in overleg met de Stuurgroep EV nader invullen en zij zullen de kosten van deze in te zetten menskracht in beginsel zelf dragen. Ureninzet t.b.v. deelname regiegroep externe veiligheid is declarabel ten laste van het programmabudget; bij invulling projectleiderschap van een medewerker – anders dan Steunpuntmedewerker – worden specifieke afspraken gemaakt over een eventuele bijdrage in uurkosten;

partijen zetten zich in om het in voldoende mate beschikbaar stellen van informatie aan de programmaleider, zodat deze in staat is jaarlijks rond 1 oktober een actueel programma aan de Stuurgroep voor te leggen dat aansluit bij de verwachte (beleids)ontwikkelingen op het terrein van externe veiligheid;

partijen leveren jaarlijks een rapportage aan met daarin de uitgevoerde activiteiten, de behaalde resultaten en bestede middelen, wat geldt voor partijen die rechtstreeks een bijdrage ontvangen voor het zelf uitvoeren van werkzaamheden. Tevens voert het programmamanagement jaarlijks een gesprek met betrokken medewerkers en ambtelijk management van betrokken partijen over de voortgang en afstemming van het uitvoeringsprogramma, waarbij de programmaleider de voortgang van het programma op basis van deze input kan monitoren en waar nodig via jaarlijkse actualisatie van het uitvoeringsprogramma kan bijsturen;

partijen stemmen ermee in dat opdrachtverleningen ingevolge projecten en/of activiteiten aan derden, die passen binnen het PUEV 2011-2014 en het daarvoor beschikbare budget, namens partijen geschiedt door de provincie;

partijen gaan medio 2012 met elkaar in overleg om te bekijken of en op welke manier de financiële middelen beschikbaar gesteld kunnen worden voor samenwerking na 2014. Daarbij is reservering en labeling in de gemeentelijke en provinciale begroting vanaf 2015 punt van aandacht voor een eventueel vervolg van regionale samenwerking;

partijen worden tijdig op de hoogte gesteld als tussentijds sprake is van korting op de decentralisatie-uitkering of als op enig moment bekend is/wordt dat de totale uitkering voor Drenthe na 2014 lager zal uitvallen, waardoor instandhouden van de regionale samenwerking financiële consequenties heeft voor de gemeente en provincie en daardoor mogelijkheden van co-financiering onderzocht moeten worden.

Aldus opgemaakt te _____ en ondertekend op _____ 2010.

Namens de provincie:

mevrouw drs. T. Klip-Martin,
lid van gedeputeerde staten van Drenthe
(voorzitter Stuurgroep Externe Veiligheid Drenthe)

Namens de gemeente*:

Namens de Veiligheidsregio*:

4 Analysemodel voor vaststelling van activiteiten

ANALYSE UITVOERINGSPROGRAMMA EXTERNE VEILIGHEID 2011-2014	
Functie	Taak
Bestuur en Beleid	Expliciet Beleid en Bestuurlijke ambitiestelling
	Uitvoeringsprogramma en middeleninzet
	Verankering van EV in RO, Milieubeleid, Verkeersbeleid, Economisch beleid en Inrichtingenbeleid
	Verankering in Integrale/Openbare Veiligheid
	Bestuurlijke Afweging groepsrisico
	Bestuurlijke afstemming
Regelgeving	Invoering nieuwe regelgeving
Interbestuurlijk Toezicht	Verankering van EV in interbestuurlijk toezicht
	Uitvoering ITB
Informatie-voorziening	Risicokaart en RRGs
	Modelinstrumentarium
	Voortgangsrapportage
	Risicocommunicatie
Uitvoering (Bevoegd Gezag)	Vergunning Verlening
	Handhaving
	Ruimtelijke Ordening
Kwaliteitsmanagement	Integrale kwaliteit
Expertise en kennismanagement	Expertise- en kennisnetwerk
	Personele capaciteit

